

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Bakıda dəhşətli qətl - baba nəvəsinin cinsiyyət orqanını kəsdi
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 9 fevral 2016-cı il Çərşənbə axşamı № 30 (6351) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Avropa İttifaqı yolunu Qarabağdan salır, yoxsa...

Bölgədə böyük maraqları olan nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın münəcişə ocaqlarının söndürülməsi işinə girişəcəyi ehtimalı var...

yazısı səh.13-də

Dilqəm və Şahbaz ailələri ilə canlı ünsiyyət quracaq

yazısı səh.3-də

"Ramil Səfərov işi"ndə ermənilərə uduzmaq üçün nə etməli...

yazısı səh.4-də

Gədəbəyli iş adamı icra başçısı Ramiz Yediyarovdan şikayətcidir

yazısı səh.11-də

"Kənd təsərrüfatına ayrılan vəsaitlər yerli məmurlar tərəfindən mənimsənilib"

yazısı səh.12-də

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri Daşkəsəndə görüş keçirdi

yazısı səh.3-də

Rusiya Dövlət Duması niyə Xocalı soyqırımını tanımır?

yazısı səh.4-də

"Səderək"də ticarətçilərə 30 faizlik güzəşt

yazısı səh.10-də

Azərbaycanda lotereya bileti ilə milyonçu olmaq mümkündürmü...

yazısı səh.15-də

Ölkəmizə külli miqdarda narkotik keçirən iranlı yaxalandı

yazısı səh.14-də

Boş qalan dairədə deputat seçkisi nə vaxt olacaq?

yazısı səh.3-də

Ərzaq yenə bahalaşdı - qiymət təzə, səbəb köhnə...

yazısı səh.15-də

Sabiq naziri qazanmaq uğrunda gizli savaş...

ƏLİ İNSANOV - MÜXALİFƏTİN VAHİD LİDERİ - "NİYƏ DƏ YOX!"

Məhbəsdəki nazirin azadlığa çıxmasına 8 ay qalır; onunla bağlı sensasion iddialar var; müxalif düşərgə gözünü 13 sayılı "zon"a dikib; sabiq nazir "çıxan kimi bunlarla savaşa başlayacam", - bəyanatını hər gün təkrar edir...

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.5-də

Şimaldan Bakıya yeni təhdid - köhnə "erməni kartı" təzədən "dizayn" edilir

Moskva Ankara ilə soyuq savaşa Azərbaycanı da qatmağa çalışır; 1921-ci il Rusiya-Türkiyə dostluq müqaviləsinin ləğvi təşəbbüsünün arxasında duran mərkəli niyyət və hədəflər...

yazısı səh.7-də

Elmira Axundovanın mandatdan məhrum edilməsi məsələsi qaldırıldı

yazısı səh.3-də

Pənah Hüseyn: "Əvvəl-axır dialoq istiqamətində addımlar atılacaq"

yazısı səh.6-də

Professor İlham Rəhimov: "Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin hazırkı durumu Qarabağ məsələsini dalana saldı"

yazısı səh. 8 və 9-də

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Deputat Elmira Axundovanın mandatdan məhrum edilməsi üçün prezident İlham Əliyevə müraciət qəbul olunub.

Ziya Fərhad oğlu Vəliyev, Elvin Elşad oğlu Vəliyev, Fərman Xeyrulla oğlu Məmmədov, Sabir Fərhad oğlu Ağayev, Aybəniz Qüdrət qızı Abdullayeva, Ramin Elşad oğlu Vəliyev, Zeynəb Xeyrulla qızı Məmmədova, Fərhad Sabir oğlu Ağayev, Püstəxanım Rahib qızı Ağayeva, İradə Tanrıverdi qızı Hüseynova, Nailə Hikmət qızı Ağayeva, Afət Əsgər qızı Cavanşirova, Sona Fərhad qızı Vəliyeva, Rəşid Həcətulla oğlu Əmirov, Yaqut Əlisaab qızı Vəliyeva və Elşad Abdulhəmid oğlu Vəliyevin imzaladığı kollektiv müraciətdə deyilir:

"Möhtərəm prezident! Konstitusiyasının 89-cu maddəsinin 4-cü hissəsinə əsasən, Milli Məclisinin deputatı dövlət orqanlarında vəzifə tutduqda, din xadimi olduqda, sahibkarlıq, kommersiya və ödənişli fəaliyyətlə məşğul olduqda (elmi, pedaqoji və yaradıcılıq fəaliyyəti istisna olmaqla) mandatından məhrum edilir. Bildiririk ki, deputat Elmira Axundova Konstitusiyaya zidd olaraq kommersiya və sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olur. Belə

Elmira Axundovanın mandatdan məhrum edilməsi məsələsi qaldırıldı

Ölkə prezidentinə kollektiv müraciət qəbul olundu...

Elmira Axundova

ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyi Təsisatdankənar Dövlət Ekspertiza Baş İdarəsinin 14.08.2015-ci il tarixli 25/24-01707 sayılı məktubuna əsasən Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, N.Yusifbəyli küçəsi 72 ün-

vanda inşa edilən qeyri-yaşayış obyektinin sifarişçisinin Elmira Hüseyn qızı Axundova olduğu müəyyən edilib. ƏMDK DƏDRX-nın Bakı Şəhər Ərazi İdarəsinin 17.10.2015-ci il tarixli məktubuna əsasən Bakı şəhəri,

zil Elmira Axundovaya məxsusudur. Göstərilənləri nəzərə alaraq Elmira Axundovanın əməlinə hüquqi qiymət verib onun Konstitusiyasının 89-cu maddəsinin 4-cü hissəsinə əsasən Milli Məclisin deputatı mandatından məhrum

Nəsimi rayonu N. Yusifbəyli küçəsi 72 ünvanında inşa edilən qeyri-yaşayış obyektinin mülkiyyətçisi Elmira Axundovadır. Daxili İşlər Nazirliyi Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin 05.09.2015-ci il tarixli məktubuna əsasən, deputat Elmira Axundovanın adına 2006-cı il buraxılışlı Az 90 FN 684 dövlət nömrə nişanlı "Hyundai Sonata" minik avtomobili, 2012-ci il buraxılışlı Az 10 LS 050 dövlət nömrə nişanlı "Audi Q7" minik avtomobili, 2015-ci il buraxılışlı Az 90 HH 111 dövlət nömrə nişanlı "Toyota Prado" minik avtomobilinin olduğu müəyyən edilib. Hesab edirik ki, həmin avtomobilləri sahibkarlıq fəaliyyətindən qazandığı vəsait hesabına əldə edib. Eyni zamanda "Abşeron" MTK-nın 03.02.2016-cı il tarixli məktubuna əsasən, "Port Baku Residence" yaşayış kompleksində 1109 B sayılı mən-

edilməsi barədə qərar qəbul edilməsi üçün müvafiq qaydada tədbirlər görülməsini kollektiv şəkildə Sizdən xahiş edirik".
"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı qəbul olunmuş müraciətlə bağlı deputatın münasibətini öyrənməyə çalışıb. Lakin deputatın telefonu qapalı olduğundan cəhdimiz baş tutmayıb. Bununla belə, müraciətə deputatın da münasibətini dərc etməyə hazırıq.
Qeyd edək ki, deputatın oğlu Həbib Axundovun adı 7-8 milyonluq dələduzluq qalmaqalına qarşıdır. Prezidentə kollektiv müraciət qəbul edən vətəndaşların əksəriyyəti həmin iş üzrə zərərçəkənlərdir. Bu məsələ qalxandan sonra H.Axundov FHN-dən işdən çıxarılıb. Dələduzluq faktı ortada olsa da, istintaq yerində sayır.

□ **E.HÜSEYNOV**

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri Daşkəsəndə görüş keçirib

Fevral ayının 8-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq ekologiya və təbii sərvətlər naziri Hüseyn Bağirov Daşkəsən rayonunda ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşüb.

Görüşdə yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, bələdiyyələrin, ictimaiyyətin nümayəndələri, sahibkarlar və Daşkəsən rayonundan seçilmiş millət vəkili Rövşən Rzayev də iştirak edib.

Rayon icra hakimiyyətinin inzibati binasında keçirilən tədbiri giriş sözü ilə açan **Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhad Abiyev** rayonda görülən işlər və nəzərdə tutulan layihələr barədə ətraflı məlumat verib. O bildirib ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda əhali ilə görüşləri davam edir: "Bu gün həmin tapşırığa uyğun olaraq ekologiya və təbii sərvətlər naziri Hüseyn Bağirov rayonumuza ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşə gəlib. Məqsəd aidiyyəti üzrə mövcud problemlərin yerində tanış olmaq və onların həlli yollarının müzakirəsini biz daşkəsənlilərlə birlikdə aparmaqdır. Biz bugünkü görüşün yüksək səviyyədə keçməsinə arzulayırıq və inanırıq ki, ölkə başçısı çox hörmətli cənab İlham Əliyevin ali diqqət və qayğısı sayəsində bundan sonra da Daşkəsən rayonunda bu sahədə müəyyən mövcud olan problemlər öz müsbət həllini tapacaq".

Açıq dialoq şəraitində keçən görüşdə ekologiya və təbii sərvətlər naziri Hüseyn Bağirov çıxışında bildirib ki, ölkədə uğurla həyata keçirilən, ölkənin inkişafına və modernləşdirilməsinə hədəflənmiş səmərəli dövlət siyasəti nəticəsində ciddi uğurlar qazanılıb. Bu uğurların təməlinə düşünülmüş siyasət, sabitlik, iqtisadi islahatlar dayanır.

H.Bağirov yeni iş yerlərinin açılması məqsədilə Daşkəsən rayonunda yerli şəraitə uyğun ağac cinslərinin yetişdirilməsi üçün tinglik təsərrüfatlarının yaradılması ilə bağlı nazirliyin aidiyyəti qurumlarına tapşırıq verib.

İctimaiyyətlə görüşdə rayon sakinlərinin təklif və müraciətləri də dinlənilib. Sonda tədbir iştirakçıları, xüsusən də sahibkarlar regionlara göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildirdilər.

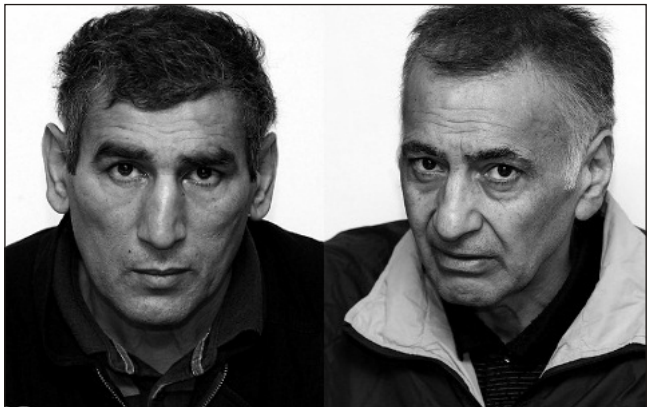
□ **E.SEYİDAĞA**

Dilqəm və Şahbaz ailələri ilə canlı ünsiyyət quracaq

"Erməni girovluğunda olan Dilqəm və Şahbaz ailələri ilə "Skype" vasitəsilə danışıq biləcəyəm". APA-nın Qarabağ müxbirinin xəbərinə görə, bunu Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Ağdama səfəri zamanı deyib.

Ə.Həsənov Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin girovluqdan qaytarılması məsələsinə Cenevrədə Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin prezidenti ilə müzakirə etdiyini də bildirib: "Mən bu yaxınlarda Cenevrədə beynəlxalq tədbirdə idim. Orada məhz girovlarımızın məsələsinə görə Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin prezidenti ilə görüşdüm. Məsələni onunla müzakirə etdim. O da söz verdi ki, bu işlə daha ciddi məşğul olacaq. Ermənilər onları asanlıqla verməyəcəklər. Çünki Dilqəm Əsgərov və Şahbaz, həmçinin rəhmətlik Həsən ermənilərə elə bir zərbə vurub ki, o zərbənin yeri sağalmır. Ona görə ermənilər prinsipə düşüb onları qaytarmaq istəmirlər. Bizdə nə qədər erməni əsir var, hamısını təklif edirik, dəyişirlər. Bütün beynəlxalq təşkilatlar hamısı qalxdı ayağa ki, bu, qanunsuz hərəkdir, yenə də qaytarmırlar. Yeni bu çətinliklər var. Mən Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin prezidentindən xahiş etdim ki, heç olmasa Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin ailə üzvləri ilə "Skype" vasitəsilə canlı danışmasını təşkil etsinlər. O da söz verib, məşğuldurlar. Yəqin ki, yaxınlarda onu edəcəyik".

Ə.Həsənov **Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin ailələrini evlə təmin etdiyini bildirib:** "Ermənilərin qətlə

yetirdiyi Həsən Həsənovun ailəsinin isə onlara münasib ərəzidə evlə təmin olunması üçün iş aparılır".

Xatırladaq ki, Rusiya vətəndaşı Dilqəm Əsgərov və Azərbaycan vətəndaşı Şahbaz Quliyev 2014-cü ilin iyul ayında Kəlbəcərdə öz ata-baba yurdlarını ziyarət etmək istəyərkən Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən girov götürüldülər. Azərbaycan vətəndaşı Həsən Həsənov isə güllələnərək öldürülüb. H. Həsənovun meyiti düşməndən alınaraq Bakıda dəfn edilib. İşğal altındakı Dağlıq Qarabağda D. Əsgərov və Ş. Quliyev üzərində qanunsuz "məhkəmə" qurublar. "Məhkəmə"nin qərarı ilə D. Əsgərov ömürlük, Ş. Quliyev isə 22 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilmə cəzasına məhkum olunub.

Boş qalan dairədə deputat seçkisi nə vaxt olacaq?

Çingiz Əsədullayevin yeri hələ də boş saxlanılır

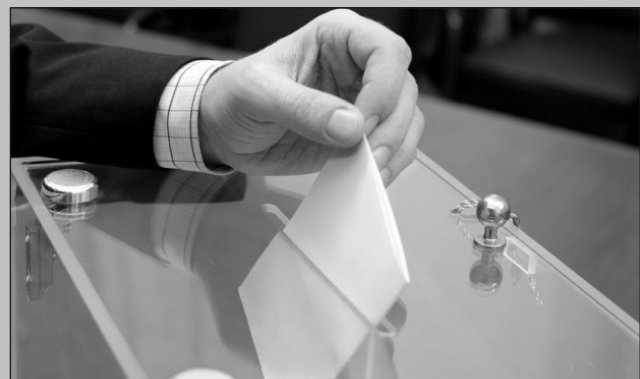
Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) səsvermənin nəticələri ləğv olunan 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində təkrar seçkilərin keçirilməsi məsələsinə Konstitusiyaya Məhkəməsinin noyabrın 1-də Milli Məclis keçirilən seçkilərin yekunlarına dair qərarından sonra baxılacağını açıqlamışdı. Konstitusiyaya Məhkəməsinin seçkinin nəticələrini təsdiq etməsindən 3 aya yaxın vaxt keçir. Yeni Milli Məclis ilk tətilini də başa vurub və ikinci sessiyasına başlayıb.

90 sayılı dairədə təkrar seçkilərin nə vaxt keçiriləcəyi, ümumiyyətlə, bu dairədə təkrar seçkilər olub-olmayacağı barədə isə hələ heç bir rəsmi açıqlama verilmir. MSK-nın Media və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Şahin Əsədli "Yeni Müsavat"a bildirib ki, 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində təkrar seçkilərin nə vaxt keçirilməsi barədə hələ qərar verilməyib: "Hələ ki bu barədə qərar və məlumat yoxdur. Qərar verildikdən sonra Mərkəzi Seçki Komissiyası həmin dairədə təkrar seçkinin təşkili üçün qanunda nəzərdə tutulan işləri həyata keçirəcək".

Qeyd edək ki, Seçki Məcəlləsinin 176-cı maddəsinə görə,

nəticələri ləğv edilən və ya hansısa səbəbdən deputatsız qalan dairədə bir ay müddətində müvafiq birmandatlı seçki dairəsi üzrə əlavə seçkilər təyin edilməlidir. Konstitusiyanın 87-ci maddəsində isə qeyd olunur ki, parlamentin səlahiyyət müddətinin bitməsinə 120 gündən az müddət qalarsa, hər hansı səbəbdən deputatsız qalan dairələrdə seçkilər keçirilmir.

Ancaq Azərbaycan təcrübəsində müxtəlif səbəblərə görə deputatsız qalmış dairələrdə təkrar seçkilər keçirilməyi də məlumdur. 2010-cu ildə formalaşmış parlamentin nümunəsində bunu sübut edən 4 fakt var. Əli Əhmədov, Mübariz Qurbanlı

yüksək vəzifələrə təyinat aldıkları üçün deputat mandatlarına xitam verilmişdi. Güler Əhmədov həbs edildiyi üçün deputat mandatına xitam verilmişdi. Hikmət Atayev dünyasını dəyişdiyi üçün onun da seçildiyi daire deputatsız qalmışdı. Bu dairələrin heç birində təkrar seçkilər keçirilmədi. Odur ki, 90 sayılı dairədə də təkrar seçkilər keçirilməyə və Ağdaş camaatı beş il deputatsız qalsın, təəccüblənməmək gərəkdir.

□ **E.SEYİDAĞA**

Sabiq naziri qazanmaq uğrunda gizli savaş...

Sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanovun həbs edilməsindən 10 il 4 aya yaxın vaxt ötür. 11 il azadlıqdan məhrum edilən sabiq nazirin bu ilin oktyabrında cəza müddəti başa çatır. Görünən odur ki, o, cəza müddətini günə-gün çəkəcək. Çünki hakimiyyət məlum proseslərə görə hələ də qəzəbli olduğu üçün İnsanovu vaxtından əvvəl azad etmək fikrində deyil.

Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin sabiq nazirin azadlığa buraxılması üçün qəbul etdiyi qərar da nəticəsiz qalıb. Lakin İnsanovun azadlığa çıxacağı müddət yaxınlaşdıqca, onunla bağlı cəmiyyət daxilində bəzi iddialar səslənməyə başlayıb. Müxalif düşərgə elektoratında isə ondan ciddi gözləntilər var. Bu düşərgə özünün ənənəvi liderləri ilə heç bir siyasi nəticə əldə etmədi. Son 23 il ölkənin demokratik düşərgəsi üçün bir kabus oldu: daimi məğlubiyyət bir lənət kimi düşərgəni izləməkdədir. Azərbaycanda iqtidarın ictimai dayaqlarının sarsıldığı dövrlərdə daxil, müxalifət təşkilatı və rəhbərləri bu qədər böyük müddətdə tərəfdarlarını iqtidara daşıya bilmədilər. Hətta hakimiyyətin, parlamentdəki yerlərin qismən bölgüsü belə mümkün olmadı. Məhz bu səbəbdən Azərbaycanın milli-vətənpərvər kesiminin bir qismini özündə birləşdirən müxalifət düşərgəsi hazırda böhran yaşayır. Siyasi müxalifətin elektoratu bütünlüklə virtual məkana transfer etmiş vəziyyətdədir. Burada onlar bir-birlərinə və bəzən də hakimiyyətə hücum edirlər. Bakının küçə və meydanlarında isə xalq və iqtidar üz-üzə qalıb. Bəzi fraqmentlərdə xalqın narazı hissesinin bir qismi etirazlara qalxır, lakin onun önündə və yanında siyasi təşkilatçı yoxdur. Müxalifət hər dəfə kütləvi etirazlardan və onun məsuliyyətindən imtina edir. Bu da hakimiyyətə daha rahat işləmək və xalqın etirazlarını idarə etmək imkanları yaradır.

Məhz uğursuzluq səbəbindən ki, məyus müxalif elektorat özünə daha effektiv, daha güclü, əlaqələri geniş olan, sirlə qaynaqlardan güc götürdüyünü düşündüyü liderlər axtarır. Milli Şura avartürası ilə irəli çıxan dramaturq Rüstəm İbrahimbəyov müxalif elektoratının əhval-ruhiyyəsinə bariz nümunədir. Bu düşərgə onu dərhal başına basdı, "pirim" deyərək qəbul etdi, başının üstünə qaldırdı, öz liderlərindən də çox sevdi, dəstəklədi... Səbəb sadə idi - insanlar məğlubiyyətdən, siyasətin küncündə qalmaqdan, bu vəziyyətin yaratdığı

Əli İnsanov - müxalifətin

vahid lideri - "Niyə də yox!"

Məhbəsdəki nazirin azadlığa çıxmasına 8 ay qalır; onunla bağlı sensasion iddialar var; müxalif düşərgə gözünü 13 sayılı "zon"a dikib; sabiq nazir "çıxan kimi bunlarla savaşa başlayacam", - ifadəsini hər yerdə təkrar edir...

sıxıntılı həyatdan yorulmuşdular.

Lakin İbrahimbəyov hamını məyus etdi - yaşlı avontürist onminlərlə insanın inamı ilə oynayıb, bir kənara çəkildi...

Sonra kiçik bir zaman kəsində sabiq nazir Fərhad Əliyevin adı önə çıxdı - lakin o da elektoratu məyus etdi və siyasi məkana daxil olmadan, ölkəni tərk etdi...

Daha sonra düşərgə "qiyamçı səfir" Arif Məmmədova ümidləndi. Nə baş vermişdi? Əslində heç nə! Səfir bir bəyanat vermişdi, onu işdən atdılar; o isə daha bir neçə dəfə kəskin bəyanat verdi... Düşərgə dərhal bir-birinə deydi - onların qulaqlarına uzaqdan "ağ atlı oğlan"ın at kişnərtisinin səsi də gəlirdi. "Ağ atlı oğlan" - Arif Məmmədov üfəqdə bir parladi... AXCP elektoratu həyəcanlandı - Rüstəm "pirim, mürşüdüm" deyənler eyni münasibəti Arif Məmmədova sərgilədilər. Onun adına toz qonduranlara "xain, satqın, casus" ibarələri yağdırıldı...

Nəticə nə oldu? Heç nə... söndü. Məlum oldu ki, "kişnəyən at" Arif Məmmədovun deyilmiş. Arif müəllim indi də virtual məkanda açıqlamalar yayır - lakin indi onun açıqlama-

larına gülənlərin, ya da laqeyd yanaşanların sayı onları "layk" edənlerin sayından dəfələrlə çoxdur.

Mərhum prezident Heydər Əliyevin əsas kadrlarından və alovlu tərəfdarlarından biri olan Əli İnsanov isə özünün müəyyən keyfiyyətləri ilə düşərgə fəalları, eləcə də liderlərinin diqqətini çoxdan cəlb edib. Əvvəla, belə bir əfsanə dolaşır ki, sabiq nazir çox zəngindir. İkincisi, mənsub olduğu region camaatı arasında yüksək nüfuzunu hələ də qoruması barədə də xəbərlər dolaşmaqdadır. Həm də iddia olunur ki, artıq qərbi azərbaycanlılar hakimiyyətin dəstək elektoratu deyillər; onlar statuslarından və özlərinə verilən qiymətdən narazıdırlar.

Daha bir cəhət isə Əli İnsanovun 10 illik məhbəs həyatına, xəstəliklərinə və yaşlı halına rəğmən, sınımması, onu həbs edənələrə dirəniş göstərməsi və Fərhad Əliyevdən fərqli olaraq, hakimiyyətə əfv üçün yalvarmamasıdır.

"Əsil siyasətçi" obrazını bağır-a-bağır, kəskin ifadələr və qətiyyətli jestlərlə danışan birilərində görməyə alışqan

olan, başqa standartlar tanımayan elektorat üçün bu keyfiyyətlər olduqca cəlbedicidir. 23 yaşlı məğlubiyyət tarixi onları alternativlərə həssas edib: başlarındakı liderlər də buna xüsusi müqavimət göstərmirlər. Onlar hesab edirlər ki, elektoratlarına ilham vermək üçün kənardan "legioner" gətirmək heç də pis iş deyil; on-suz da enində-sonunda, həmin adamları və ümumilikdə prosesini özləri idarə edəcəklər. Çünki iddialarına görə, "çox ağıllı və təcrübədirlər..."

İndi düşərgənin tamamı gözünü 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinə dikib. Bir neçə ay sonra Azərbaycan siyasətinin ən odioz fiqurlarından biri olan Əli İnsanov oradan çıxacaq. Bəs sual olunur, Əli İnsanov 13 sayılı "zon"dan hara gedəcək? Fərhad Əliyev kimi xaricəmi, yoxsa birbaşa ölkənin siyasət məkanına daxil olub, hakimiyyətə qarşı savaşı açacaq?

Müxalifətin bir-biri ilə rəqabət aparən əsas komponentləri Əli İnsanovu öz yanlarında görmək üçün hər şeyə hazırdırlar. AXCP və Müsavatın Əli İnsanov uğrunda mübarizəsi xeyli əvvəldən başlayıb. Kənardan görünən isə

budur ki, bu mübarizədə Müsavat Partiyası daha avantajlıdır - Müsavatın bir neçə rəhbər şəxsi Əli İnsanovla eyni müəssisədə cəza çəkir və onların yaxın dostluq münasibətləri var. Bu aspektdən yanaşanda, Əli İnsanovun cəza evindən çıxandan sonra Müsavat Partiyasına qatılacağı ehtimalı daha yüksək görünür. Lakin məsələlər bəzən göründüyü kimi olmur...

Ümidləri çox şeydən üzölmüş, ənənəvi siyasət və manevrlərlə heç bir uğur qazandırmayan müxalif elektorat bu dəfə də Əli İnsanov faktoruna ümidləndi. Düşərgənin bir sıra funksionerləri nə qədər desələr ki, onlarda lider problemi yoxdur, lakin görünən budur ki, belə bir problem var. Məhz bu səbəbdən də zaman-zaman kənar dalğalanmalar bü-

savaşa başlayacam", ifadəsini dəfələrlə, həm də yüksək səslə söyləyib...

Müsavat başqanının müavini Elman Fəttahın məsələyə reaksiyası maraqlı oldu: "...Əli İnsanov hazırda 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində Müsavat başqanının müavini Tofiq Yaqublu ilə birlikdə qalır. Çox yaxşı münasibətləri var. Tofiq bəy onun prinsipliliğini çox yüksək qiymətləndirir. Biz də bu fikirlərlə razıyıq. Hər şey İnsanov azadlığa çıxdıqdan sonra məlum olacaq. Çünki azad olunduqdan sonra onun hansı işlə məşğul olacağı məlum deyil. Müxalifət lideri olub-olmama kimi keyfiyyətlər yalnız siyasi fəaliyyətlə ortaya çıxan məsələlərdir. Azərbaycan siyasəti lider problemi yaşamır. Hər bir Azərbaycan

vətəndaşı siyasi partiya qura bilər, yaxud digər qurumlarda təmsil oluna bilər. Bu məsələləri indidən qiymətləndirmək doğru olmaz. Əli İnsanova azadlıq arzulayıyıq. Biz onu siyasi məhbus sayırıq. Digərləri kimi onun da fotosu Müsavatın qərargahından asılıb..."

Politoloq Qabil Hüseynli ictimaiyyət arasında sabiq nazirin nüfuzunu duyduğunu söylədi: "İnsanovun siyasi reytinginin yüksək olduğunu söyləmək olar. Amma yaş o yaş deyil. Bu yaşda siyasətlə məşğul olmaq Heydər Əliyev kimi şəxslərin işi idi. İnsanovda da Heydər Əliyev əzmi, iradəsi, siyasəti olacaqsə, o da cəmiyyət arasında ciddi simaya çevrilə bilər. Onun siyasi perspektivinə ümid bəsləmək olar".

Xatırladaq ki, Əli İnsanov 2005-ci ilin oktyabr ayında həbs olunub. O, dövlət vəsaitlərinin mənimsənilməsində, dövlət aktivlərinin qanunsuz özəlləşdirilməsinin təşkilində ittiham olunaraq, 2007-ci ilin aprel ayında əmlakı müsadirə və 3 il ərzində dövlət vəzifəsi tutması qadağan olunmaqla, 11 il müddətinə azadlıqdan məhrum olub.

□ "Yeni Müsavat"

Neftin qiyməti hansı həddə qalxsa, manat dirçələr?

Ekspertlərin fikirləri təzadlıdır, çünki...

Neftin qiyməti son günlər cüzi də olsa, artmaqdadır. Artıq Nyu-Yorkun NYMEX əmtəə birjasında keçirilən elektron ticarət əməliyyatlarının gedişində WTI neftinin qiyməti 1 barelə görə 0,11 dollar artaraq 31,00 dollar təşkil edib. ICE London qitələrarası birjasında Brent markalı neftin 1 barelinin dəyəri 0,10 dollar artaraq 34,16 dollar olub.

Bəs neftin qiymətinin hansı həddə qədər qalxması manata olan təzyiqləri dayandıra bilər? Həmçinin neft hansı həddə qədər bahalaşsa, manat dirçələ bilər? Rəyini öyrəndiyimiz ekspertlərin mövqeyi təzadlıdır.

İqtisadi və Sosial Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Vüqar Bayramov məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, neftin qiyməti 40 dollara qədər artarsa belə, manata təzyiqlər olacaq. "İkinci devalvasiyadan əvvəl bizim mənatın məzənnəsi, neftin qiyməti ilə bağlı ssenarilər hazırlamışdı. Aprel ayının əvvəlində yayımlanan hesabatımızda üç ssenari üzrə neftin dünya bazarında qiymətinə baxılması və buna uyğun manatın məzənnəsini proqnozlaşdırmağı təklif edirdik. Onlardan pessimist ssenari neftin dünya bazarında qiymətinin 40 dollardan aşağı olduğu ssenari idi. Bu müddətdə manatın stabilliyi ilə bağlı problem olacağını bildirmişdik. Bu halda manatın stabilliyini qoruyub saxlamaq olduqca çətindir. Çünki Azərbaycan həttə güzəştli idxalı çıxsaq belə, qeyri-real idxalın cəmi təxminən 9 milyard dollardır. Yəni o deməkdir ki, hər il 9 milyard dollar vəsait lazımdır ki, Azərbaycana məhsullar idxal edilsin. Bizim 9 milyard dollar valyutamız ən azı idxal üçün olmalıdır. Əgər bu, olmasa, proses nəticə etibarını ilə manatın məzənnəsinin aşağı düşməsinə gətirib çıxaracaq. O baxımdan, neftin dünya bazarında qiymətinin 40 dollardan aşağı olması birmənalı şəkildə manata təzyiqli artırır. Azərbaycan üçün manatın məzənnəsi baxımdan normal və ya orta ssenari neftin qiymətinin 40-60 dollar arasında olmasıdır. Bu, orta ssenaridir. Bu halda manata təzyiqlər kəskin azalır. Amma təbii ki, manat tam olaraq rahat nəfəs ala bilmir. Xarici iqtisadi təzyiqlər azalır. Bu halda manatın stabilizəməsi mümkündür. Söhbət manatın bazar tərəfindən möhkəmlənməsindən gedirsə, optimist, nikbin ssenari neftin qiymətinin 60 dollardan yüksək olmasıdır və uzun müddət bu intervalda qalmasıdır. Neft 60 dollardan yüksək olarsa, manata təzyiqli praktik olaraq aradan qalxır. Çünki ölkəyə daxil olan valyutanın həcmi artır və manat rahat nəfəs ala bilər. Manatın möhkəmlənməsi o zaman mümkündür ki, neftin dünya bazarında qiyməti istehsalçı ölkələr üçün daha cəlbedici olan 80 dollardan yüksək olsun və artıq həmin intervalda bərqərar ola bilsin. Artıq manatın 80 dollardan yüksək olarsa və bir müddət belə qalarsa, manat dollara nisbətən məzənnəsinin möhkəmlənməsi mümkündür".

Neft Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban isə musavat.com-a açıqlamasında qeyd edib ki, neftin hansısa həddə qalxmasının manatı dirçəldəcəyini ehtimal etmək artıq çətindir: "Çünki bir qədər əvvəlki situasiya ilə sırf analogiya aparmaq artıq düzgün deyil. Yəni söhbət 2014-cü ildəki kimi və yaxud ondan əvvəlki kimi neftin qiymətinin yüksək olduğu zamanlardan gedir. O zaman neftin qiyməti yüz dollar idi, manat stabil idi. Neftin bareli yüz dollardan aşağı düşdü, manatın sabitliyinə təhlükə yarandı. Milyardlarla manat intervensiya gətirdi manatın kursunun sabit saxlanması üçün. İndi neftin qiyməti aşağı düşüb, yuxarı qalxdıqca manat yenidən ona müvafiq olaraq artacaq deyər bir fikir yoxdur. Yox. Çünki artıq situasiya başqadır. Çünki Azərbaycan iqtisadiyyatı əvvəlki iqtisadiyyat deyil. Söhbət odur ki, bu iqtisadiyyat əvvəlki deyil. Bu lokomotiv əvvəlki gücdə deyil ki, iqtisadiyyatı arxasınca çəkib apara bilsin və manat da yüksəlsin. Artıq neftin bahalaşması 50-60, hətta 70 dollara çatsa belə, bizim manatı möhkəmləndirəcək səviyyədə deyil. Çünki bizim iqtisadiyyatımız, ümumi daxili məhsulumuz artıq əvvəlki, 75 milyard dollar səviyyəsinə artım gücündə deyil".

□ Rəya RƏFİYEVA

Manatın ikinci devalvasiyasından sonra müxalif partiyalar və təşkilatlar tərəfindən çoxsaylı təkliflər ictimaiyyətə açıqlanır. Bütün irəli sürülən sənədlərdə iqtisadi böhrandan çıxmaq istiqamətində müəyyən təkliflər irəli sürülür.

kumətdəkilər məşğuldurlar ki, Azərbaycanı indiki duruma gətirib çıxardılar. Artıq bütün məsələlər bitib. Bir-birinə böhtan atmaq, şantaj etmək, populizmdən filandan danışmaq lazım deyil. Müxalifətin irəli sürdüyü təkliflər populizmlə məşğul olmaqdırsa, onda nazirlərin həftənin beşinci günü

verməz. Ona görə də biz təkliflər təbii ki, YAP-a verilməyib".

"2015-ci ilin əvvəlində Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri Əli Həsənovla siyasi partiyalar arasında keçirilən görüş tipli görüş və müzakirələrin yenidən bərpası üçün müraciət et-

ünvanlanmış təkliflərdir. Partiyaların, partiyaların birliklərinin ölkədə yaranmış vəziyyətlə bağlı mövqelərini ifadə edir.

Təkliflərə hansı münasibətin göstərilməsi də iqtidar və onun siyasi təsisatlarından asılıdır. Görünən budur ki, hələlik iqtidar bu təklifləri ciddi bir şəkildə dəyərləndirib

Antiböhran təkliflərinə laqeydlik müxalifəti qəzəbləndirib

YAP İcra Katibliyinin Siyasi təhlil və proqnozlaşdırma şöbəsinin müdiri, deputat Aydın Mirzəzadə musavat.com-a açıqlamasında deyib ki, nə Prezident Administrasiyasına, nə Nazirlər Kabinetinə, nə hakim partiya olan Yeni Azərbaycan Partiyasına bu təkliflərdən biri də rəsmi şəkildə daxil olmayıb. Ona görə də müxalifət təşki-

rayonlara gedib əhali ilə görüşlər keçirməsi də populizmdir?!

Müxalifətdən verilən təkliflərə hakimiyyətin necə münasibət göstərdiyini bir faktla ifadə edim, vəziyyətin necə olduğunu görəcəksiniz. İlham Əliyev iki il öncə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin 130 illiyinin dövlət səviyyəsində keçirilməsi barədə fərman verən-

meniz gözlənilirmi" sualına **M.Mirəlioğlu** belə cavab verdi: "Hakimiyyət ölkədə 2016-cı ili Multikulturalizm ili elan edib. Heç olmasa elan olunmuş ilə uyğun da hərəkət etməzlər. Azərbaycandakı siyasi partiyaların dediklərinə hələlik bir dəqiqə belə vaxt ayırmır. Xatırladığınız görüşlərə biz bilə-bilə öz nüfuzumuzun əleyhinə gedərək qatılır-

müzakirə etməyə hazır görünür. Amma prosesin müəyyən bir məqamında əlbəttə ki, müxalifət düşərgəsindən irəli sürülən təkliflərin birbaşa iqtidara ünvanlanması istisna deyil".

Antiböhran təklifləri ilə bağlı müzakirələr aparmaq üçün hakimiyyətlə görüşmək təşəbbüsünün, bununla bağlı müraciətlərin olub-olmayacağına gəlincə, P.Hüseyn dedi ki, ola bilər hansısa məqamda bu addımlar atılsın. Lakin iqtidarın hazır görünməməsi səbəbindən bu məsələ hələ gündəmə gəlməyib.

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Əslində populizmlə bu hökumətdəkilər məşğuldurlar ki, Azərbaycanı indiki duruma gətirib çıxardılar"

latlarının təkliflər məsələsində mövqeyini sadəcə populist mövqə adlandırmaq olar. Çünki onlar doğrudan da hansısa bir təklifin praktikliyində maraqlıdırlarsa, həmin təklifi yazılı rəsmi şəkildə müvafiq rəsmi orqanlara təqdim etməlidirlər, həmin təkliflərlə bağlı görüş istəyib bunları müzakirə etməkdə maraqlı olmalıdırlar.

Bəs müxalifət düşərgəsi antiböhran təkliflərini rəsmi şəkildə hakimiyyətə təqdim etməyi, görüş və müzakirələr üçün müraciət etməyi planlaşdırırmı?

KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu bildirdi ki, irəli sürdükleri təkliflər müvafiq ünvanla göndərilib və onlara yetişib. Amma sadəcə olaraq, belə də baş nazirin hələ işlərdən başı ayazımız ki, təkliflərə baxılırsın: "Müxalifətin təkliflərinin siyasi populizm olduğu haqda deyilənlərə gəldikdə, ola bilər ki, göndərilən təkliflərin içində kiminsə təklifi populizmdir. Ancaq əslində populizmlə bu hö-

də, Nazirlər Kabinetinə bunun üçün tapşırıq verəndə şəxsən partiyamızın Ali Məclisinin 16 bənddən ibarət təkliflərini hökumətə rəsmi şəkildə təqdim elədim. Nazirlər Kabineti təkliflərimizi Milli Elmlər Akademiyasına, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə göndərdi. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi isə bizə cavab verdi ki... Bilirsiz nə cavab verdi? Daha ardını demirəm. Bax, indi də böhrandan çıxış yolları üçün irəli sürülən təkliflərə təxminən bu cür münasibət sərgilənir. Azərbaycan iqtidarının nümayəndələri Allahın onlara verdiyi ağıldan istifadə etmir, bizim təkliflərimizdən necə istifadə edəcəklər?! Mən çox istərdim ki, hər kəs öz ağılından istifadə eləsin.

Təkliflərin YAP-a göndərilmədiyi barədə deyilənlərə gəlincə, YAP ölkədə qeydiyyata alınan 55 partiyadan biridir. Heç bir partiya başqa bir partiyaya böhranla və digər bu kimi məsələ ilə bağlı təklif

Pənah Hüseyn: "Əvvəl-axır dialoq istiqamətində addımlar atılacaq, artıq qüvvələr nisbəti də dəyişib və bu heç də iqtidarın xeyrinə deyil"

diq. Biz öncədən də bildirdik ki, heç nə olmayacaq. Sadəcə, xalqın, dövlətin maraqları naminə buna gedirdik. İndi də dövlətin, xalqın maraqları naminə müzakirələrə hazırıq. Məncə, hələ hakimiyyət bu görüşlərdə maraqlı deyil".

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn bildirdi ki, Aydın Mirzəzadə YAP-ın şöbə müdiri və deputatı olsa da, hakimiyyətin siyasətinin müəyyən olunmasında həlledici rola malik deyil. Ona görə də onun fikirləri də xeyli dərəcədə subyektiv xarakter daşıyır. Müxalifət düşərgəsi indi yaranmış vəziyyətlə bağlı irəli sürdüyü təkliflərin əsas ünvanı kimi cəmiyyəti nəzərdə tutur: "Cəmiyyətin bir hissəsi də iqtidardır. Prinsip etibarilə hansısa məqamda rəsmən Azərbaycan iqtidarına, hökumətə həmin təkliflərin göndərilməsi istisna deyil. İndiki məqamda isə təkliflər xeyli dərəcədə siyasi xarakterli və cəmiyyətə

2015-ci ilin əvvəlində Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri Əli Həsənovla siyasi partiyalar arasında keçirilən görüş tipli görüş və müzakirələrin yenidən bərpası üçün təşəbbüslərin olub-olmayacağı haqda isə AXP sədri bunları dedi: "Həmin prosesin nəticəsiz qalması, uğur qazanmaması əlbəttə ki, bu tipli proseslər üçün də ciddi problem yaradı. Ona görə artıq bu cür məsələlərə ehtiyatlı yanaşma olacaq. Nəzərə alınmalıdır ki, indiki vəziyyət 2015-ci ilin əvvəlki dövründəkindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlidir. O baxımdan da mənə elə gəlir ki, əvvəl-axır dialoq istiqamətində müəyyən addımlar atılacaq. Artıq qüvvələr nisbəti də dəyişib və bu heç də iqtidarın xeyrinə dəyişməyib. İndi daha fərqli proseslər baş verir və ictimai şüur keyfiyyətə daha fərqli problemlərlə məşğuldur".

□ Etibar SEYİDAĞA

rabağ muxtar vilayətinin yaradılması haqda şərt" irəli sürüb. "Ancaq türkləri təbiyələndirmək lazımdır ki, bu dünyada heç nə əbədi deyil. Əgər bu gün siz Rusiyaya qarşı düşmənçilik edirsinizsə, müqavilənin denonsasiyası normal tədbirdir. Və bu məsələdə Ermənistan da bizə dəstək verəcək" -deputat deyib. Onun fikrincə, müqavilənin ləğvinin böyük hüquqi qüvvəsi olmasa da, Rusiya bununla öz ərazi iddialarını müəyyən edəcək.

***

Xatırladaq ki, Ankara-Moskva münasibətləri korlanandan sonra işğalçı Ermənistan dərhal situasiyadan yararlanıb dəridən-qabıqdan çıxmağa çalışır ki, Rusiya həmin

Hinduların Bakıdakı hüquqları

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Uca millətimizin deməyə qiyə damarı tərپəndə öz problemlərini görməyib başqa dövlətlərdə tük axtarır. Özəlliklə, Avropanı, Qərbi "biz müsəlman, onlar xristian" kontekstində söymək bizdə dəbdir. Bu mənasız söhbətlərdə daim səslənən arqumentlərdən biri Amerikanın yerli əhalisi - hindular haqda olur. Əziz müsəlmanlarımız deyirlər ki, əgər Amerika yaxşı dövlət olsaydı hinduları qırıb onların torpaqlarını tutmazdılar. Ta indiki Amerika sakinlərinin 300-400 il qabaqkı davalara görə suçu nə qədərdir, indiki dövlətdə hinduların hüquqları nə qədər qorunur - bunlar heç kimi düşündürmür.

Ancaq təzəlikcə Bakıda elə bir hadisə cərəyan etməkdedir ki, azərbaycanlılar hindu arqumentini gərək bərdəfəlik qatlayıb bir yerə soxsunlar, çünki həmin hadisə baş verib qurtarandan sonra Azərbaycanda hinduların hüquqları azərbaycanlıların hüquqlarından artıq olacaqdır. Sözün əsl mənasında. Məcəzi söhbət-zad deyil. İzah edim, sən də gör.

Bakının lap mərkəzində "Azərbaycan" kinoteatri vardı. Qarşısında Natəvanın heykəli olan bu yeri paytaxtın bəlkə üreyi sayı bilərik. İndi yapıstlər kinoteatri tamam sökülüb, yalnız fasadı qalıb. İçində isə "Hard Rok Kafe" adlı restoran açılacaq. Bu, dünyada yayılmış restoranlar şəbəkəsi imiş, frənçayzinq (qısa yazsam, markanın satışı) üsulu ilə yapıstlərdən kimsə burda da açacaq. (Hərçənd "HRK" son illər tənəzzül yaşayır və xeyli restorani bağlanıb - yapıstlərin perspektivli sahəyə yatırın qoymasını görmüsünüzmü? Bunlarda ağıl olsaydı korrupsioner olmazdılar, halal yolla qazanılan pulun haramdan min dəfə üstünlüyünü, yeməlliyini başa düşərdilər).

Natəvan 19-cu əsrdə Şuşada yaşamış şairdir, onun heykəlinin arxasında rok-kafe açmaq paytaxt konsepsiyasına nə qədər uyğundur, bunun müzakirəsini peşəkarlara buraxaq. Hərçənd buna da şükür, ona qalsa Bakının bir çox tarixi binalarında əcaib restoranlar açılar, misal üçün, Cabbarlının heykəlinin yanında "KFC" restoranı tarixi binada yamaqdır. Qız qalasını "evroremont" villaya döndəriblər. Səlahiyyət əllərindədir, istəsələr Natəvanın heykəlinin başına pinqvin də qoyarlar - kim etiraz edəcək? "Xalq ziyalıları" - yazıçı-pozucular, manıslar, kinoqayıranlar, boyakarlar və sairə riyakarlar prezident təqaüdü alıb dillərini çoxdan bir yerə qoyublar, yazılısı yer deyil.

Rok azad, etiraz musiqisidir, o baxımdan yapıstlər bizdə rokun cücməsinə belə imkan verməyiblər və hazırda Azərbaycan roku demək olar yoxdur. Bir atımlıq bərtı olan iki-üç yorğun qrup qırıntısından başqa heç nə sayı bilərik. Təsəvvür edin, adamlar hətə də 25 il qabağın qrupu "Yuxu"nun səs yazılarını dinləyib qulaqlarının qurdunu öldürür! Roku olmayan şəhərdə rok kafe açılar, afein. Prinsipcə, bizdə siyasət də məhv edilib, ancaq "seçki" keçirilir.

Nəhayət, oxucu dəyər bilər bunun hindulara nə dəxli, lap bezdirdin bizi. Haqlısınız, qısa yazıram: bu "Hard Rok Kafe" şəbəkəsini 2006-cı ildə ABŞ-ın əsasən Florida və Oklahoma ştatlarında yaşayan seminollar adlı hindu tayfası 965 milyon dollara alıb! Yeni Bakıda açılacaq restoran hindulardır. Yeri gəlmişkən, seminollar Amerika da yeganə hindu tayfasıdır ki, hətə indi də ABŞ hökuməti ilə rəsmi bərişiq imzalamayıblar və özlərinə "yenilməz qəbilə" deyirlər. Bu tayfanın mübariz başçılarından biri haqda məşhur yazıçı Mayn Ridin "Otseola - seminolların başçısı" adlı romanı da var.

Hüseyn Məhəmməd adlı sosial şəbəkədən tanıdığım virtual dostumuz səyahət həvəskarıdır, bu yaxında Himalaya da getmişdi, həmin səyahətindən "Yeni Müsavat"da mü-sahibə olub, yəqin diqqətli oxucular xatırlayır. Hüseyn bəy vətənə dönəndən sonra dağ turizmi ilə bağlı bir şirkət qurmaq fikrinə düşüb, ancaq bizim bürokratik orqanlar onun qarşısına saysız əngəl çıxardılar. Deyir Himalaya qalxmaq üçün Nepal turizm idarəsindən icazəni 10 dəqiqəyə almışdım, burda Bazardüzünə çıxmaq icazəsini Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi 1 aya verir. Bu vəziyyətdə hansı turizmdən, hansı biznesdən danışmaq olar?

Halbuki Hüseyn bəyin dərisi qırmızı olsaydı Bakının mərkəzində kafe açə bilərdi.

Şimaldan Bakıya yeni təhdid - köhnə "erməni kartı" təzədən "dizayn" edilir

Moskva Ankara ilə soyuq savaşa Azərbaycanı da qatmağa çalışır; 1921-ci il Rusiya-Türkiyə dostluq müqaviləsinin ləğvi təşəbbüsünün arxasında duran məkrli niyyət və hədəflər...

Moskva-Ankara münasibətlərində "Su-24" insidentindən dolayı gərginlik davam edir. Son günlər tərəflər arasında söz savaşı, əsəb müharibəsi, "soyuq savaş" bir qədər də güclənmiş kimi görünür. Hər halda, Rusiya və Türkiyənin yüksək çinli rəsmilərinin səngiməyən qarşılaşmalı sərt açıqlamaları belə qənaət yaradır.

Görünür, şimal qonşumuz "soyuq savaş"da bəzi "Yaxın xaric" ölkələrini də öz yanında görmək istəyir. Söhbət öncəliklə həm qardaş ölkə, həm də Rusiya ilə normal münasibətlərdə olan və məlum konfliktlərdən optimal məsafə saxlamağa çalışan Azərbaycandan gedir.

Doğrudur, Kreml hətə heç kimə qarşı rəsmən belə bir tələb-xahişdə bulunmayıb. Lakin Moskva istiblişməntinə daxil olan şəxslərin axır vaxtlar sər-gilədyi davranışlar bu istəyə eyhamlardan xali deyil. Ən

azından, müşahidə olunan budur ki, Moskva konkret tələb irəli sürməsə də, Bakı-Ankara əlaqələrinin çox dərinə işləmə-sindən məmnun olmadığını da ara-sıra incə şəkildə büruzə verməkdədir.

***

Böyük ehtimalla, Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdə-ğanın 16 fevral Azərbaycan sə-fəri ərəfəsində Bakıya belə xə-bər-darlıq mesajları artacaq. Diqqətçəkicidir ki, məhz bu ərəfədə Rusiya Dövlət Duma-sının deputatları 1921-ci il mar-tın 16-da Türkiyə ilə Rusiya

arasında imzalanan dostluq və qardaşlıq haqqında razılaşma-nın ləğvi təşəbbüsü ilə çıxış ediblər.

Rusiya Kommunist Parti-yasının Mərkəzi Komitəsi səd-rinin müavini Valeri Raşkinlə partiyanın katibi Serqey Obu-xov bununla bağlı prezident Vladimir Putin və xarici işlər naziri Sergey Lavrova müraciət ünvanlayıb. "İzvestiya" qəze-tində dərc olunan müraciətdə "Ankara tərəfindən Moskva-ya qarşı aqressiv siyasi xəttin yür-rüdülməsi" əsas gətirilərək, müqavilənin ləğvinə çağırış yer alıb.

Sitat: "Hazırda Türkiyə tə-rəfindən aqressiyanın artdığı bir vaxtda hesab edirik ki, biz ölkəmiz və onun müttəfiqləri üçün məqbul olmayan bütün türk-rus razılaşmalarına yeni-dən baxmalıyıq. Ankara anla-malıdır ki, münaqişənin bu cür eskalasiyası nə ilə nəticələ-nə bilər. Yalnız bu, onu yeni təx-ribatlardan yayındıra bilər. Bu-nunla bağlı Türkiyə hakimiyyə-tinə xatırlatmaq lazımdır ki, dostluq və qardaşlıq haqqında Moskva razılaşması əbədi dey-il".

Müraciətdə o da qeyd olunur ki, Güney Qafqaz respublikalarından ikisi - Gürcüstan və Ermənistan razılaşmanın tə-ləblərini ədalətsiz hesab etdiyi üçün sənədi tanıır: "Ermənistan Moskva razılaşmasının ic-rasını nəzərdə tutan Qars razı-laşmasını tanıır, Gürcüstanın Ali Şurası ilə 2005-ci ildə onu ləğv edib".

Qeyd edək ki, Rusiya par-lamentinə saxta erməni "soyqı-rımı"ni inkara görə cəza nəzərdə tutan sənəd layihəsi təqdim eləmiş "Ədalətli Rusiya nami-nə" partiyasından olan fraksiya Türkiyə əleyhinə olan bu tə-şəbbüsü də dəstəkləyib. Hə-min fraksiyadan olan deputat Oleq Paxolkov iddia edib ki, Moskva müqaviləsi Rusiyanın maraqlarına ziddir.

Onun sözlərinə görə, mü-qavilədə Türkiyə "çox ağır şərtlər, o cümlədən Dağlıq Qa-

Roqozin Cənubi Koreya kəşfiyyatını lağa qoydu

"Erməni radiosu"na oxşayır..."

Rusiyanın vitse-premyeri Dmitri Roqozin Cənubi Koreya kəşfiyyatının Pxenyanın keçirdiyi ballistik raket sınağına dair şərhini lağa qoyub. Virtualaz.org xəbər verir ki, Roqozin Seulun Şimali Koreya ballistik raketinin hissələrinin Rusiyadan alındığına dair bəyanatını özünün twitter bloqunda şərh edərək bunu tamamilə qeyri-ciddi, ləti-fəyə oxşayan və "Erməni radiosu"nu xatırladan bəyanat adlandırdı.

"Biz raket texnologiyalarının yayılmaması rejiminə dəqiq əməl edirik, mənim rəhbərlik etdiyim ekspert komissiyası heç vaxt Şimali Koreyaya bu cür texnologiyaların verilməsini müzakirə etməyib. Bu informasiya tamamilə mənasız və axıneyadır, heç yarım faiz də doğru deyil"-Roqozin yazıb.

Fevralın 7-də Şimali Koreya uğurlu raket sınağı haqda elan edib. Şimali Koreya raketini kəşfiyyat peykini orbitə çıxarıb. BMT Təhlükəsizlik Şurası təcili toplanaraq Pxenyanın raket sınağını pisləyib.

Ölkədə neft istehsalı dayandırılırsa...

Ekspertlər durumu izah edirlər; hasilatın sonradan bərpa edilməsi neçəyə başa gələcək?

Bir neçə gün əvvəl politoloq Ərəstun Oruçlu "Yeni Müsavat" a müsahibəsində müxalifətin iqtidara proqramları vasitəsilə çıxış yolu göstərməsinə də münasibət bildirib. O, bu proqramlarda bəzi məntiqsiz təkliflərin yer aldığı da vurğulayıb: "Gəlin icazə ilə müxalifət haqqında da tənqidi fikirlər deyək. İqtisadiyyatla bağlı elə təkliflər verilir ki, bu, ən yaxşı halda acı təbessüm doğurur. Məsələn, ortada təklif var idi ki, neft qiymətləri düşməkdə davam edərsə, Azərbaycanda neft hasilatı dayandırılmalıdır. Bu, fantastik təklif idi..."

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda neft hasilatının dayandırılması qeyri-mümkün bir işdir: "Ən azı, neft nə qədər ucuzlaşsa da, istənilən halda bazarı qoruyub saxlamaq lazımdır. İkincisi, neft, qaz ölkə üçün çox vacibdir. Bu, elə şeylərdir ki, bu sərvətlərə malik olmayan ölkələr onu qızilla satın alır... Texnoloji proses olaraq bu, tamamilə mümkün deyil. Çünki həmin neft yataqlarının dayandırılması bundan sonra onun bərpasına uzun illər və on milyardlarla dollar investisiya tələb edir. Ona görə də istehsal dayana bilməz".

Ə.Oruçlu təklifin hansı partiyadan gəldiyini açıqlamasa da, bunu aydınlaşdırmaq üçün ilk müraciət etdiyimiz partiya fikirləri özünə aid edib. Müsavat başqanının müavini Elman Fəttah musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, Ə.Oruçlunun Müsavat Partiyasının hazırladığı sənəddəki fikirləri təhrif etməsindən təəssüflənir: "Müsavat təklif etmişdi ki, neftin qiyməti 30 dollardan aşağı düşərsə, neft ixracatı dayandırılınsın. Biz ixracatın dayandırılmasını, stoplanmasını təklif etmişik, hasilatın dayandırılmasını deyil. Neftin depolara doldurulmasını təklif etmişik".

Ekspert İlham Şaban isə musavat.com-a məsələ ilə bağlı bildirib ki, hasilatı dayandırmaq asan bir iş deyil: "Bu təklif edən neft hasilatını dayandırmaqla nə etmək istəyirlər? Hazırda Dövlət Neft Şirkətinin ümumi dənizdə hasilat quyularının rentabelliği 15 dollardır. Qurudakı yataqlarda rentabellik 20 dollardan bahadır. Quruda artıq elə yataqlar var ki, onlarda hazırda rentabellik 30 dollardır. Ona görə ortalama Neft Şirkəti üçün rentabellik 20 dollardır. Hazırkı qiymət budur. Ancaq neftin qiymətinin aşağı düşməsi və hasilatın dayandırılması məsələsi qəlizdir. Belə bəyanatla çıxış edən, o təklifləri verənlər, sadəcə, sistemin içərisində olmayan, onu daxildən bilməyən qurumlardır. Söhbət 2016-cı ildən gedirsə, heç bir qurum, nə Beynəlxalq Enerji Agentliyi, nə banklar, nə OPEK, neft və iqtisadiyyatla bağlı beyin mərkəzləri bununla bağlı, yəni kəskin ucuzlaşma ilə bağlı açıqlama verməyib. Neftin orta qiymətinin 30 dollardan aşağı olacağı ilə bağlı bir rəqəm səsləndirməyiblər. Söhbət hətta neqativ ssenaridən gedir. İkincisi, səsləndirilən rəqəmlər bütün il boyu həmin qiymətin olacağı demək deyil. Hətta bp şirkətinin rəhbəri öz fikirlərində belə bir ifadə işlədib ki, neft 20 dollara da düşə bilər. Ancaq bu, o demək deyil ki, illik neftin orta qiyməti 20 dollar olur. Çox şirkətlər öz planlarını ortaya qoyanda neftin orta qiymətini 35 dollardan hesablayırlar. Bu baxımdan, cari il üçün hələlik orta qiymət 32-37 dollar arasındadır. Bu, ən optimal variant sırasında belədir. Ancaq bəzi ssenarilərə görə, 40 dollardan götürülür, 41-42 dollarlıq ssenarilər də var. Hətta 45 dollar da var optimist variant kimi. O baxımdan, neftin qiyməti yanvar ayında 5 gün 27 dollar oldu. Ancaq bir neçə şirkət üçün onun maya dəyəri 35 dollar idi. Bu şirkətlər həmin yataqlarda neftin istehsalını dayandıra bilərdi. Ancaq o yataqlarda sonra hasilatın bərpası üçün iki ay vaxt lazımdır. Bu, psixoloji baxımdan həmin şirkət üçün ziyandır. Çünki neftin qiyməti heç vaxt düz xətlə olmadığından, bir gün düşür, bir gün qalır. Həmişə orta qiymət əsas götürülür. Və şirkətlər də həmişə baxırlar ki, orta qiymət nə olacaq. Bu gün nefti satır 15 dollara, 1998-ci ildə hətta 9 dollardan da aşağı düşmüşdü. Orta qiymət 14 dollardan yüksək oldu. Söhbət ondan gedir ki, sonra qiymət artır. Məsələn, 2015-ci ilin dördüncü rübündə ilk onluğa daxil olan bütün neft şirkətləri milyardlarla ziyana gətilər. Ancaq ilk üç rübdə bunlar mənfəətlə işlədikləridən, bir çoxları həmin ziyanı örtmüş oldular. Bu da neft sənayesinin ümumi iqtisadiyyatıdır. Bir ayda, üç ayda qiymətlər aşağı ola bilər, sonra qalır. Neft qiymətləri aşağı olanda, neft emalı sənayesində marja yüksəlir. Neftin qiyməti yuxarı olanda, neft emalında gəlir maksimum olur 2-3 faiz. İndi neft məhsullarında dünya bazarında gəlirlilik 15 faizdir. "Exon", "Shell", "Total" kimi şirkətlər bu saat onun hesabına xam neftin aşağı qiymətlərini qapatmış olublar. Neftayırma zavodlarında çox yaxşı imkanları var, onun hesabına böyük gəlir götürürlər".

□ Rəy RƏFİYEVA

"Sədərək" Ticarət Mərkəzinin rəhbərliyi burada çalışan ticarətçilərdən alınan yerpulunu 30 faiz civarında azaldı. Bu barədə musavat.com-a "Sədərək"də çalışan sahibkar Şamil Məmmədov məlumat verdi. O qeyd etdi ki, ölkə prezidenti İlham Əliyevin sahibkarlara, ticarətçilərə diqqət və qayğının artırılması ilə bağlı verdiyi göstəriş və tövsiyələrdən sonra "Sədərək" rəhbərliyi burada çalışan ticarətçilər üçün daha əlverişli mühit yaradılması üçün addımlar atıb:

"İlk olaraq bazar rəhbərliyi yerpulunu mağazadan və onun harada yerləşməsindən asılı olaraq 25-30 faizlik güzəştlərə getdi. Həmçinin burada özəl mülk sahibləri də mağazaya görə icarə haqqını 30-50 faiz endiriblər. Bundan sonra "Sədərək"də biznes mühiti daha da canlanıb. Faktiki olaraq ölkənin digər bütün ticarət mərkəzlərində çalışan ticarətçilər bura üz tutmağa başlayıblar".

Biznesmen dedi ki, o, əvvəllər "Binə" Ticarət Mərkəzində çalışıb: "Məni bir biznesmen kimi orada az qala

"Sədərək"də

ticarətçilərə 30 faizlik güzəşt

Sahibkar: "Hər kəs istədiyi malı gətirib, burada ucuz qiymətə mağaza götürüb sata bilər"

məhv etmişdilər. Qazanc bir yana, əlimdə olan maya da batırdı. Bazar rəhbərliyi rüsumları, yerhaqqını azaltmaq rəhbərliyi sahibkarları soy əvəzinə, son bir ildə 50 faizə-

dən pul qazanmaq, biznesini inkişaf etdirmək istəyənlər "Sədərək"də yaradılan münbit şəraitdən yararlanaraq, bura gəlirlər".

Sahibkar dedi ki, əgər gömrük rüsumları da nisbətən azaldılarsa, həmçinin vergi tutmalarında müəyyən güzəştlər olarsa, bu, sahibkarların toparlanmasına və ticarətin canlanmasına stimül verəcək: "Əgər qeyd edilən bu güzəştlər reallaşarsa, iş adamları qısa müddət ərzində ölkə iqtisadiyyatının inkişafına böyük töhfələr verə bilərlər. Əgər əvvəllər ticarətçi monopolistin qorxusundan ölkəyə mal gətirə bilmirdisə, alver etməyə ucuz məkan tapmırdısa, indi bu maneələr aradan qalxıb.

Hər kəs istədiyi malı gətirib, "Sədərək"də ucuz qiymətə mağaza götürüb orada sata bilər".

□ M.MAHRIZLI

"Beynəlxalq bank işi"ndə yeni gəlişmə

Bu ilin mayında 25 nəfərin işi məhkəməyə göndəriləcək

"Mənim fikrim budur ki, "Beynəlxalq Bank işi" üzrə istintaq getmir". Bu sözləri "Yeni Müsavat" a vəkil Kamandar Nəşibov deyib.

Yada salaq ki, Beynəlxalq Bankın İdarə Heyətinin sədri Cahangir Hacıyev bu il martın 18-də istefaya getməsindən az sonra kredit borcu olanların həbsinə başlandı. 200-ə yaxın kredit milyonçusunun həbsə alınması haqda məlumatlar olsa da, tutulanlardan çox az bir qisminin kimliyi ictimaiyyətə bəllidir. Bu gün "Beynəlxalq Bank işi" üzrə həbsdə olanlar sırasında K.Nəşibovun vəkili olduğu bankın Dubay filialının rəhbəri Adil Hüseynov da var.

K.Nəşibovun sözlərinə görə müvəkkili 9 ay əvvəl həbs olunsada, istintaqda hərkətilik demək olar ki, yox səviyyəsindədir: "İstintaq 2016-cı il mayın əvvəlində sona çatmalıdır. Gözləyirik. Adil Hüseynovun həbsindən 9 ay ötür. Bizə də ümumi şəkildə deyiblər ki, maya qədər məsələ uzanacaq. Ötən 9 ay ərzində cəmi iki dəfə istintaq hərəkəti olub. Kiçik ifadə alıblar. Ucundan-qırağından soruşdular. Pulu kimdən almısan, kimə vermisən - onu da soruşmadılar. Dedilər nə baş verib, Adil Hüseynov da cavab verdi ki, ona müqaviləni göndəriblər ki, imzalasın. O da imzalayıb və geri qaytarıb. Bir də imzalanan müqavilələr üzrə pulu hara deyəyiblər, ora da göndərilib. Vəssalam. O əmrləri kimlər verdiyini də deyib. Amma onlarla üzləşmə olmayıb".

Kamandar Nəşibov

Vəkilin sözlərindən məlum olub ki, A.Hüseynova eyni vaxtda 25 nəfər tutulub: "Onlardan yalnız Adil Hüseynov bankın işçisi olub. Qalanları bankdan kredit götürmüş firmaların psevdorəhbərləridir. Ona görə psevdorəhbər adlandırırıram ki, onlar faktiki məsələyə işləyən şəxslər olub. Pulu alanların böyük əksəriyyəti isə bu gün evlərində oturub firavan həyatlarını yaşayırlar. Firmaların sahiblərindən həbs olunanlar Cahangir Hacıyevlə Dünyamin Xəlilovdur. Qalanları - Xəqani Bəşirov, Nizami Piriye, onun oğlu Nəşib Piriye və daha 20 krediti faktiki alan şəxs azadlıqdadır".

K.Nəşibov deyir ki, iş üzrə tutulanlara ittiham verilmiş maddələr də uyğun deyil: "Əvvəl gündən deyirəm ki, bu adamların əməllərində dələduzluq yoxdur. Olsa-olsa vəzifə səlahiyyətlərini verə bilərdilər və ya pulun təyinatı üzrə xərclənməməsini. Onu da sübut etmək lazımdır. O direktor-

lar sənədləri imza edəndə saxtakarlıq etdiklərini heç ağıllarına belə götürməyiblər. Onlar kim idi axı? Hamı bilir ki, Azərbaycanda biznes milli mentalitete uyğunlaşdırılıb. Deyiblər, onlar da imza ediblər, pulu da firmaların faktiki sahibləri götürüb. Adil Hüseynov Beynəlxalq Bankın Dubay filialının müdiri olub. O, rəhbərlikdən gələn göstərişləri icra edib. Yeni deyiblər ki, müqaviləni imzala, imzalayıb. Desəydi ki, imzalamıram, onu işdən çıxaraçaqdılar".

Yada salaq ki, K.Nəşibov əvvəlki açıqlamalarından birində həbsdə saxlanılan şəxslərin bəzilərinin kimliyini də açıqlamışdı: "Bu gün həbsdə saxlanılan günəş bataryalarının quraşdırılması ilə məşğul olan şirkətin rəhbəri Adil Mikayılov, "Azərbaycan Consaltinq Qrup" MMC-nin rəhbəri Erhan Cavad Yavuz, "City Developer" MMC-nin direktoru Ratmir Bəkirov kreditlərin alınması haqda sənədlə-

rə, sadəcə, qol çəkiblər. Özləri də çox yaxşı bilirlər ki, Adil Hüseynov 317 milyon, Adil Mikayılov 80 milyon, Erhan Cavad Yavuz 170 milyon, Ratmir Bəkirov 52 milyon manatın üzünü görməyiblər və bütün əmlaklarını satsalar belə heç 3-4 milyon qaytara bilməzlər. Bu adamlar birbaşa Cahangir Hacıyevin adamlarıdır. Bu kreditlər birbaşa Beynəlxalq Bank rəhbərliyinin göstərişi, tapşırığı ilə verilən məbləğlərdir. Tutulanlar isə sadəcə icraçılardır. Şirkətlərdə direktor vəzifəsinə təyin olunublar, maaşlarını alıb sənədlərə qol çəkiblər. Onlar milyonluq kreditlərin sənədlərini görüblər. Göstərişləri yerinə yetiriblər. Adil Hüseynov və Erhan Yavuz cavandırlar, digər 2 şəxsi isə yaşlı adamlardır. Onlar 1 qəpiyin yiyəsi olmayana-olmaya həbsdədirlər".

C.Hacıyevin 51 faizi dövlətə məxsus olan Beynəlxalq Banka rəhbərliyi dövründə bankın ümumi kapitalının həcmi 8 milyard manat olub. Həmin pulun 6 milyard manatı bu gün problemlidir, geri qaytarılması müşkül olan kredit şəklində paylanıb. K.Nəşibovun açıqladığı faktlardan məlum olur ki, kreditlərdən azı 619 milyon manatı C.Hacıyevin özünə çatıb.

Cahangir Hacıyev ləğv edilən Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin sabiq rəhbəri Eldar Mahmudovun qudasıdır. C.Hacıyevin bu maxinasiyaları və digər cinayətləri sabiq nazir Əlbir Həyətə keçirdiyi iddia olunur.

□ E.MƏMMƏDLİYEV

“Yeni Müsavat” qəzetinin reportyorları bir neçə gün əvvəl Qazax rayonunda ezamiyyətdə olub. Əməkdaşlarımız rayonun sosial problemləri ilə bağlı reportajlar hazırlayıb, yerli sakinlərin problemlərini işıqlandırılıb. Əməkdaşlarımız həmçinin Müsavat Partiyasının Qazax rayon təşkilatının sədri İlqar Mustafayevlə görüşüb, onunla ölkədə manatın devalvasiyasından sonra yaranan iqtisadi vəziyyət, rayon camaatının qarşılaşdığı problemlər və müxalifət partiyalarının fəaliyyəti haqda danışılar. Söhbətdə Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasının (KXCP) Qazax rayon təşkilatının sədri Məqsəd Mirzəyev də iştirak edib...

Söhbətin əvvəlində İ. Mustafayev partiyanın rayondakı fəaliyyəti haqda danışarkən bunları deyib: “Biz Müsavat Partiyası olaraq ölkədə baş verən bütün siyasi proseslərdə fəal iştirak etmişik. Parlament seçkilərində, prezident seçkilərində, bələdiyyə seçkilərində layiqincə təmsil olunmuşuq. Seçki kampaniyalarında partiyamızın qarşıya qoyduğu məqsədlərə çatmaq üçün əlimizdən gələnləri etmişik. Mübarizəmizi həmişə davam etdirmişik”.

Məqsəd Mirzəyev Müsavat Partiyası ilə KXCP-nin Qazaxdakı birgə fəaliyyətinə diqqət çəkərək qeyd edib ki, hər iki partiyanın rayondakı şöbələri arasında heç vaxt narazılıq və ayrı-seçkilik olmayıb: “Bütün fəaliyyətimiz, mübarizəmiz bir yerdə olub. İndi də rayonda hər iki partiyanın üzvləri arasında normal münasibətlər var. Bir-birimizi həm dost, həm də müxalif düşmənin üzvləri kimi dəstəkləyirik”.

KXCP və Müsavatın Qazaxdakı əlaqələrindən danışan İ. Mustafayev bildirdi ki, müxalifət partiyaları olaraq həmişə birgə fəaliyyət göstəriblər: “Biz hakimiyyətə qarşı birlikdə mübarizə aparmışıq. Düzü, deyə bilmərik ki, öhdəməzə düşən işləri yüz faiz yerinə yetirmişik, amma bunun üçün çalışmışıq. Elə problemlərimiz var ki, biz onları həll edə bilmirik. Bu da bizdən asılı olmayan səbəblərdir. Hakimiyyətin yürütdüyü bu siyasət, təzyiqlər insanları qorxudur, onlar işdən azad olunacaqları ilə hədələnilirlər, təqiblərlə üzləşirlər. Təbii ki, bütün bunlar indiyə qədər bizə bir çox problemlər yaradır”.

Müsavat Partiyasının Qazax rayon təşkilatının sədri söhbəti zamanı ölkədəki iqtisadi vəziyyətin ağırlaşması ilə rayonlarda olan problemlərin daha da qabarıq şəkildə ortaya çıxdığını bildirdi. Onun sözlərinə görə, işsizlik, yaranan sosial problemlər rayon sakinlərinin ciddi narazılığına səbəb olub: “Son zamanlar ölkədə olduğu kimi rayonumuzda da devalvasiyadan sonra çətin vəziyyət yaranıb. Banklara olan borclar əhalini daha çətin vəziyyətə salıb. Biz xalqla birlikdəyik. Çalışırıq ki, bu vəziyyətdən çıxmaq üçün xalqı səfərbər edək, bir araya toparlayaq. Artıq rayon camaatında hakimiyyətə qarşı inam itib. Gənclərimiz hamısı işsizdir. Sosial problemlərin həlli ilə bağlı heç bir iş görülmür. Rayonlarda görülən işlər dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitləri talamaqdır. İş yerləri yoxdur. İnsanlar başqa ölkələrə, paytaxta getməyə məcbur olurlar”.

İlqar bəy, ölkədə iqtisadi vəziyyət ağırlaşdığı halda insanlar müxalifətin fəallaşacağını gözləyirdi. Lakin heç bir müxalifət partiyası aksiya keçirmədi. Necə düşünürsünüz, bu müxalifətə olan inam azalmırmı?

- Bu vəziyyət müxalifətə olan inamı heç vaxt azalda bilməz. Ona görə ki, xalq bu günə salan müxalifət deyil. Bunun günahkarı hakimiyyətdir. İnsanların özləri də bilir ki, müxalifətə dəstəkləri az olub. Lazım olan dəstəyi zamanında verməyiblər. Əgər dəstək verilsəydi, bu hala düşməzdilər. Ona görə də camaat müxalifətdən yox, hakimiyyətdən narazı olmalıdır. İkinci bir tərəfdən, müxalifət partiyaları olaraq biz Qazax rayonunda birgə fəaliyyət göstəririk. Bu fəaliyyət nəticələri yaradır”.

“Kənd təsərrüfatına ayrılan vəsaitlər yerli məmurlar tərəfindən mənimsənilib”

Qazaxda müxalifət partiyalarının şöbələri dostluqlarını davam etdirir: “Biz yuxarının - mərkəzin qərarı ilə hesablaşmırıq”

cəsində biz xalqın yanındaıy. Qazax rayonunda narazılıqlar çox ciddidir. Vaxtı çatanda onlar da öz etirazlarını bildirecəklər. Bu günə qədər yaranmış vəziyyətə etiraz edən bir neçə nəfər saxlanılıb, onlara xəbərdarlıq edilib. İnsanları şantaj edirlər. Hakimiyyət xalqı bu vəziyyətə salıb. Neftin pullarını saxtakarlıq etmək üçün küçələrə tökdülər. İndi də pul yoxdur.

Pul qurtarandan sonra ağıllarına kənd təsərrüfatı düşüb. Rayonda indiyə qədər kənd təsərrüfatı ilə bağlı heç bir iş görülməyib. Camaatı susuz, yarımsız qoyublar. Kənd təsərrüfatına ayrılan vəsaitlər yerli məmurlar tərəfindən mənimsənilib. Kəndçinin torpağını da mənimsəyiblər. Rayonda oğlu əsgər gedən torpağını satdı ki, övladını cəbhə bölgəsinə göndərməsin. Xəstəsi olan torpağını satdı, krediti olan torpağını satıb borcunu verdi. Həmin torpaqlar məmurlar tərəfindən ucuz qiymətə alınıb. Deyə bilərəm ki, bütün bu narazılıqlar

dan sonra Qazax rayonu normal şəkildə fəaliyyət göstərən müxalif partiyaları dəstəkləyər.

- Hər ikiniz qeyd etdiniz ki, müxalifət partiyaları olaraq birlikdə fəaliyyət göstərsiniz. Ancaq Bakıda bir neçə müxalifət partiyasının iştirakı ilə toplantı keçirildi. KXCP və bir sıra partiyalar həmin toplantıda iştirak etsə də Müsavat Partiyası həmin görüşə qatılmadı. Qazax rayonunda birgə fəaliyyətdən danışsanız da, paytaxtda birgə fəaliyyət heç də nəzərə çarpmır. Sizcə, bunu cəmiyyət necə qəbul etməlidir?

M. Mirzəyev:

- Biz yuxarının - mərkəzin qərarı ilə hesablaşmırıq. Biz burada müxalifət partiyaları kimi bir-birimizi müdafiə etməliyik. O, Bakının problemi. Biz burada bir-birimizə etibar edirik, güvənirik. Nə olsun ki, Müsavat Partiyası həmin görüşdə iştirak etməyib? Onlara baxmayaraq biz yenə də mehribançılığımızı, birgə fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik. Bizim

rəqibimiz hakimiyyətdir. Buna görə də birlikdə fəaliyyət göstərməliyik.

İ. Mustafayev:

- Mən inanıram ki, zaman yetişəndə bütün müxalifət partiyaları birləşəcək. Biz burada birgə fəaliyyət göstəririk. Öz nümunəmizlə, öz xəttimizlə fəaliyyətimizi davam etdiririk. Bilirik ki, son anda, əsas məqamda hamı birləşəcək. Bunun başqa yolu yoxdur. Mən hesab edirəm ki, müxalifətin birliyinin nəticəsində bu hakimiyyət gədcək.

- Bölgələrdə işsizlik, sosial problemlərlə bağlı aksiyalar keçirildi. Digər rayonlarda da aksiyaların baş verməməsi üçün hakimiyyət tərəfindən bir çox addımlar atıldı. Müxalifət partiyalarının üzvləri polisə çağırıldı, onlara xəbərdarlıq edildi. Aksiyalar keçirilən ərazilərdə sizə də polis tərəfindən xəbərdarlıq edildimi?

İ. Mustafayev:

- Bizi polisə çağırmadılar. Ancaq başqalarından bizi so-

ruşdurublar. Fəaliyyətimizi izləyirlər. Məlumatımız var ki, bizim haqqımızda danışılar. Bütün rayonlarda olduğu kimi, burada da müxalifət partiyalarının üzvləri nəzarətdə saxlanılır, fəaliyyətləri izlenilir. Lənkəranda, Siyəzəndə bilir ki, müxalif partiyaların nümayəndələrini həbs ediblər. Bu, hakimiyyətin insanları qorxutmaq üçün atdığı addımdır. Ancaq indiki şəraitdə hakimiyyətin bu siyasəti tam iflasa uğrayıb. İndi insanlar başa düşür ki, hakimiyyətin siyasəti yanlış olub. İndi hər kəs birlikdə fəaliyyət göstərməlidir. Hakimiyyətə qarşı xalqla birlikdə mübarizə aparmalıyıq.

M. Mirzəyev:

- Bir neçə gün əvvəl KXCP Ağstafa rayon təşkilatının sədri Ülvi Dağkəsəmənli polis şöbəsinə çağırılaraq dindirilib. Bize polis tərəfindən birbaşa çağırış olmasa da haqqımızda araşdırmalar apararaq başqa insanlardan sorğu-sual ediblər.

Reportyor qrupu Musavat.com

Hökumət manatı möhkəmləndirməyə çalışır...

Vahid Əhmədov: “Manata etibarını qaytarmaq hazırda ən önəmli məsələlərdən biridir”

Milli valyutamızın “üzən məzənnəyə” keçməsindən 50 gün ötür. Devalvasiyanın ölkə iqtisadiyyatına və bank sektoruna vurduğu ziyanın bu müddətdə aradan qaldırılması mümkün olmayıb. Ekspertlər bildirirlər ki, iqtidar manata həyat verməyə çalışır. Manatla bağlı vəziyyətin sabitləşəcəyinə inam artıq rəsmi səviyyədə elan olunmaqdadır. Bir neçə gün əvvəl dövlət başçısı İlham Əliyevin iqtisadi islahatlar üzrə köməkçisi Natiq Əmirov AzTV-yə müsahibəsində bildirib ki, mart ayından etibarən Mərkəzi Bank, eyni zamanda Palata və digər aidiyyəti qurumlar ölkədə manatın likvidliyinin artırılması istiqamətində çox ciddi qərarlar qəbul edəcək: “Çox yaxın müddətdə ölkədə manatın aktivliyi tamamilə bərpa olunacaq”. Ekspertlər isə musavat.com-a manatın yaxın gələcək üçün gözlənilən əqibətindən danışılar.

Milli Məclisin deputatı Vahid Əhmədov musavat.com-a

ən önəmli məsələlərdən biridir: “Çünki manat 2015-ci ildə iki dəfə devalvasiyaya uğrayıb. Bu da banklar arasında qeyri-müəyyən vəziyyət yaradıb. Son vaxtlar bank sisteminə aparılan islahatlar manata müəyyən qədər inam artırır. Müvəqqəti də olsa, dollar müəyyən qədər düşür, manat bir az möhkəmlənir. Amma mən belə hesab edirəm ki, bu, uzun müddət davam edə bilməz. Çünki hələlik hökumətin atdığı

addımların öz bəhrəsini verməsi üçün vaxt lazımdır. Əlbəttə ki, əsas bank sisteminə gedən islahatların uğurla həyata keçirilməsidir. Bank sistemindeki islahat əsasən bankların birləşdirilib iri bankların yaradılmasıdır ki, onların döviyyə vəsaiti çox böyük olsun ki, orada ciddi problem yaranmasın, bank faizləri aşağı olsun. Amma mən baxıram hətta vaxtı keçmiş kreditlərin də miqdarı artıb, 1,4 milyard manat idisə, artıq 1,5 milyard manata qalxıb. Yeni

manatın arxasında hazırda neft və neftin qiyməti durur. Ona görə də müəyyən vaxt üçün müəyyən addımlar atılacaq. Amma hökumətin gördüyü tədbirlər, xüsusilə iqtisadiyyat, Maliyyə Nazirliyinin, dövlət başçısının verdiyi sərəncamlar qeyd edilməlidir. Fərmanlar hələ qüvvəyə minməyib, qol çəkiləndən sonra ola bilər müəyyən qədər manata təsirini göstərsin. Amma biz istədik, istəmədik, manat bizim milli valyutamızdır və çalışmalıyıq onu möhkəmləndirək. Yə-

ni biz nə vaxt qeyri-neft sektorunu yüksək vəziyyətə gətirə bilsək, əlbəttə, onda manatın stabilliyindən söhbət aparmaq olar”.

V. Əhmədov manatın devalvasiya təhlükəsindən də danışır: “Devalvasiya ola da bilər, olmaya da bilər. Bu, hökumətin atdığı addımlardan asılıdır. Bizim üçün yaxın və gələcək perspektiv var. Bu gün üçün qeyri-neft sektorunda kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracını yüksək səviyyədə artırmalıyıq. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi işlər görür. Amma kənd təsərrüfatının inkişafına diqqət artırılmalıdır. Bir də vaxtilə özəlləşdirilən müəssisələr var ki, hazırda işləmirlər. O müəssisələri işə salmaq lazımdır. Ümumiyyətlə, qeyri-neft sektoru inkişaf etməsə, neftin qiymətində də artım olmasa, manat təhlükədə olacaq. Manata təhlükə hələ qalmaqdadır. Devalvasiyanın olmaması Azərbaycan hökumətinin, Mərkəzi Bankının apardığı siyasətdən asılıdır”.

Röya RƏFİYEVA

ATƏT-in Minsk Qrupunun açıq şəkildə ermənipərəst mövqedən çıxış etməsindən sonra rəsmi Bakı açıq şəkildə bu quruma etimadsızlığını ifadə edib. Erməni tərəf həmsədrlərin növbəti "turist" səfərinin anonsunu verməsinə baxmayaraq, Azərbaycan rəsmiləri dipomatları gözləmədiklərini vurğulayıblar.

Azərbaycan XİN-in rəsmi mövqeyi belədir ki, Minsk Qrupu əvvəlcə Strasburqda Ermənistanın təcavüzkarlığını ifşa edən qətnamələrin qəbuluna qarşı cəhdlərini əsaslandırmaqlı, nədən işğalçının yanında olduqlarının izahatını verməlidirlər. Hələlik hər hansı əsaslı mövqə səslənmədiyi üçün Bakının həmsədrlərlə danışımağa faktiki olaraq, sözü qalmır.

20 ildən artıq müddətdə fəaliyyətsizlikləri ilə diqqət çəkən həmsədrlərin mövqeyi Azərbaycanı həmsədr ölkələrə etiraz məktubları göndərməyə vadar edib, lakin hələlik hər hansı cavab gəlməyib. Maraqlısı budur ki, artıq Minsk Qrupunun yararsızlığı beynəlxalq miqyasda etiraf olunmaqdadır. Hesab olunur ki, yaxın ərəfədə bu təşkilata əlavə nəfəs verilməyə, ən azı işğala məruz qalan tərəfin etibarından məhrum olmuş bir qrupun mövcudluğunun heç bir mənası qalmayacaq.

Almaniyanın həmsədrliyə əlavə olunması təklifinin dartışdığı bu dövrdə əlavə bir təklif də müzakirə predmetidir. Belə ki, bezi ekspertlər Avropa İttifaqının Qarabağ münaqişəsinin həll prosesində aktiv iştirakını istəyir. Qeyd edək ki, bu qurum nüfuzuna görə daha irəli gedib və İran böhranı kimi ağır situasiyalarda ortaya mövqə qoyub, prosesi uğurla məntiqi sonluğuna çatdırıb. Yeri gəlmişkən, Avropa Parlamenti Azərbaycan ərazilərinin işğal faktını iki qətnaməsində sərt dilə rəsmiləşdirib ki, bu da Avropa İttifaqına əlavə arqument verir. Bir neçə gün əvvəl Avropa İttifaqı məsələləri üzrə ixtisaslaşmış, Brüsseldə mənzillənən nüfuzlu Avropa Siyasəti Mərkəzi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair geniş təhlil hesabatını yaydı. "Dağlıq Qarabağ və Avropa Sərhədlərində Böhranlar Mənbəyi" adlı hesabatın müəllifləri Amand Paul və Dennis Sammut yazıb ki, Avropa İttifaqı bu münaqişənin kənarında qalaraq, əvəzində bu yükü tamamilə ATƏT-in Minsk Qrupunun çiyinlərinə yükləyib. Hesabatda qeyd olunur ki, ittifaqın Azərbaycan və Ermənistanə təsir alətləri olmasa da - hər iki ölkə Avropa İttifaqı ilə assosiasiya sazişinə qoşulmaqdan imtina edib - qurum bu münaqişəyə tamamilə biganə qala bilmir. Erməni tərəf bugünlərdə Azərbaycanın neft yataqlarını vura biləcəyi ilə hədələmişdi, bu, faktiki olaraq bölgədə maraqları olan Avropaya təhdiddir.

Bu mənada Al-nin prosesdə aktiv rol oynaması həm də öz maraqları baxımından əhəmiyyətli sayılır. Söz düşmüşkən, ötən ay Brüsseldə keçirilən Al-Ermənistan Əməkdaşlıq Şurasının iclasının yekununda qəbul edilən bəyanatda da münaqişəyə görə narahatlıq ifadə olunmuşdu. "Al bir daha təsdiq edir ki, Dağlıq Qarabağ məsələsində

status-kvonun saxlanması qəbul edilməzdir. Münaqişənin həlli prosesi isə Al-nin prioritetləri arasındadır", - deyərək sənəddə qeyd olunurdu. Bugünlərdə Avropa İttifaqından Minsk Qrupunun fəaliyyətsizliyi ilə bağlı narahatlığın ifadə olunması isə mövzunu daha da aktuallaşdırır.

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, ATƏT-in Minsk Qrupunu hər hansı bir qurumla, hətta Avropa Birliyi ilə də əvəzləyərsən, bu məsələ müsbət həllini tapmayacaq: "Çünki burada bir neçə məqam var: birincisi, bu gün ATƏT-in Minsk Qrupu BMT-nin mandatına uyğun şəkildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə çalışır. Təsəvvür edin ki, bu gün heç BMT-nin özü işğal olunmuş rayonların qeyri-şərtsiz boşaldılması ilə bağlı qəbul etdiyi dörd qətnaməni icra edə bilmir. İkincisi, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının beş üzvündən üçü - Çin və Böyük Britaniyadan başqa - ATƏT-in Minsk Qrupunda təmsil olunur. Buna baxmayaraq, yenə də deklarativ çıxışlardan başqa irəliyə bir addım belə atılmayıb. Yəni tək Avropada söz sahibləri deyil, bütün dünya dolağı yolla münaqişənin tənzimlənməsi ilə məşğul olur. Lakin Ermənistanın xeyrinə olaraq status-kvo saxlanmaqdadır".

A.Nağıyev qeyd etdi ki, bu gün böyük meqalayihələrin həlli regionla bağlı olduğu üçün bir sıra təşkilatlar artıq bu məsələnin həllinə önəm verməyə çalışır: "Bizim üçün əsas şərt ilk öncə ərazi bütövlüyümüzdür. Buna görə də Paris və Madrid prinsipləri var. Ən önəmli məsələlərdən biri də dini məsələdir. Fikir verin, bu gün artıq uzun bir zaman kəsiyində bir-biri ilə az qala düşmən mövqeyində olan Dünya Katolik Kilsəsinin və Rusiya xristianlarının rəhbərləri görüşmək və dostluq münasibətini göstərmək qərarına gəliblər. Məzhəb ayrılığını ortaya salan Qərb artıq bu variantda da əl atır. Bu gün Qərb Azərbaycanla münasibətlərin istiləşməsi istiqamətində addımlar atır. Buna bariz nümunə kimi dövlət başçımız İlham Əliyevin Londona dəvətini və Dağlıq Qarabağla bağlı mühüm çıxışını da de göstərmək olar. Yəni bu, yeni bir mərhələnin başlanğıcı kimi də qiymətləndirilə bilər. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, regionda maraqlı olan supergüclərin, o cümlədən ABŞ və Rusiyanın rəyi mütləqdir. Yəni tək Ermənistanə mövqə nümayiş etdirməyə qalsaydı, məsələ istənilən formada həllini tapardı. Bu günə nüfuz davası gətirdiyi üçün güclü siyasətə yanaşı, güclü ordu və qələbə əzmi də əsasdır".

Konfliktoloq Elxan Mehdiyev xatırladı ki, Avropa Birliyinin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi

tövlüyünü də dəstəkləyir. Avropa Parlamenti müxtəlif illərdə bir neçə qətnamə qəbul edərək Ermənistanın Dağlıq Qarabağ ətrafındakı torpaqları azad etməyə çağırırdı. Avropa Siyasəti Mərkəzinin hesabatında da deyilir ki, Avropa İttifaqı, nəhayət, Qarabağ münaqişəsinin çözümündə konkret addımlar atmalıdır. Belə olmazsa, Avropa İttifaqının birbaşa sərhədlərində olan münaqişənin çözümündə heç bir rola malik olmaması təsəvvürü yaranacaq. Hesabatın əsas yekunu bundan ibarətdir ki, Qarabağ münaqişəsi bundan sonra Rusiyanın periferiyasında lokal problem kimi deyil, Avropa İttifaqının qon-

Avropa İttifaqı yolunu Qarabağdan salır, yoxsa...

Bölgədə böyük maraqları olan nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın münaqişə ocaqlarının söndürülməsi işinə girişəcəyi ehtimalı var; politoloq: "Avropa İttifaqının konfliktin həllinə artan marağı Azərbaycanın maraqlarına uyğundur"

numayəndəsi var: "Əvvəlki nümayəndə bir ara bu işlərlə məşğul olmağa cəhd etdi, amma həmsədrlərin etirazı və müqaviməti ilə üzleşdi. Sonradan onlar daha çox "prosesə" kömək məqsədilə bölgədə inam yaratmaq təşəbbüsləri ilə çıxış etdilər. Eyni zamanda Dağlıq Qarabağ nümayəndələrini də siyasi müzakirələrə qoşmaq istəyirlər. Eynilə Dağlıq Qarabağda iqtisadi və humanitar sahədə işlər görmək niyyətindədirlər. Dağlıq Qarabağ separatçılarının liderləri ilə də görüşləri bu qəbildəndir".

E.Mehdiyevə görə, onlar bunu xoş niyyətlə etmək istəyirlər: "Amma Dağlıq Qarabağ erməniləri bundan beynəlxalq tanınma kimi istifadə etməyə çalışır. Avropa Birliyinin vasitəçiliyi mümkün görünmür, çünki həmsədrlər etiraz edir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Avropa Birliyinin iki böyük dövlətindən biri Fransa qurumdur. Almaniyə və başqa dövlətlər isə onların iradəsinin əleyhinə təşəbbüsdə olmaz. Bu baxımdan hələ də həmsədrlər Azərbaycanın başını qatmağa çalışacaq".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Avropa İttifaqı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin uzanmasından narahatdır: "Avropa İttifaqı məsələləri üzrə ixtisaslaşmış nüfuzlu Avropa Siyasəti Mərkəzinin (European Policy Center) Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair keçən həftə yaydığı geniş hesabat da bundan xəbər verir. Birincisi, hesabatda vurğulanıb ki, Avropa İttifaqı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin kənarında qalaraq, əvəzində bu yükü tamamilə ATƏT-in Minsk Qrupunun çiyinlərinə yükləyib. Bunun əsas səbəbi kimi Avropa İttifaqının Azərbaycan və Ermənistanə təsir alətləri olmadığını göstərilib. Həqiqətən hər iki ölkə Avropa İttifaqı ilə assosiativ sazişə qoşulmaqdan imtina edib. Halbuki Azərbaycan və Ermənistan bu sazişə imza atsaydılar, Brüsselin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində rolu arta bilərdi. İkincisi, baxmayaraq ki, Avropa İttifaqı münaqişənin həllində fəal rol oynaya bilmir, Brüssel cəbhə bölgəsindəki hazırkı vəziyyət-

dən və atəşəsin pozulmasından ciddi narahatdır. Çünki Azərbaycanın iştirakı ilə böyük regional enerji layihələri reallaşır. Azərbaycanın əsas iştirakçısı olduğu tranzit və enerji layihələri isə bölgəni Avropa ilə birləşdirəcək. Buna görə də Avropa İttifaqı bölgədə sabitlikdə maraqlıdır".

E.Şahinoğluna görə, Brüssel haqlı olaraq şübhələnir ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında müharibə başlasa, həmin layihələri təhlükə gözləyəcək: "Digər tərəfdən, Brüsselin başqa bir qorxusu ondan ibarətdir ki, Rusiya müharibə vasitəsilə regional layihələrin reallaşmasına mane olacaq. Üçüncüsü, Avropa İttifaqı da o qənaətdədir ki, Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin gərginləşməsi Azərbaycanla Ermənistan arasındakı sülhü uzaqlaşdırır. Çünki Rusiya Azərbaycanla Ermənistanın bərabərliyi hesabına Türkiyənin Cənubi Qafqazda rolunun möhkəmlənməsini istəmir. Rusiya Ermənistanə təzyiqini artırmaqla Türkiyə ilə Azərbaycan arasında mütəfiqlikdən də ehtiyat edir. Beləliklə, Avropa İttifaqının hesabatından çıxan ümumi nəticə budur ki, Brüssel Azərbaycanla Ermənistanı bərabərliyə qoşmaq üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı olsa da, Rusiyanın bu prosesə təsir imkanları daha böyükdür. Digər tərəfdən, Avropa İttifaqı Rusiyanın bu təsirinin münaqişənin həllinə yox, onun dondurulmasına yönəldiyini etiraf edir".

Politoloqun sözlərinə görə, Avropa İttifaqının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə artan marağı Azərbaycanın maraqlarına uyğundur: "Çünki Avropa İttifaqı və Avropa Parlamenti Ukraynanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədikləri kimi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü də dəstəkləyir. Avropa Parlamenti müxtəlif illərdə bir neçə qətnamə qəbul edərək Ermənistanın Dağlıq Qarabağ ətrafındakı torpaqları azad etməyə çağırırdı. Avropa Siyasəti Mərkəzinin hesabatında da deyilir ki, Avropa İttifaqı, nəhayət, Qarabağ münaqişəsinin çözümündə konkret addımlar atmalıdır. Belə olmazsa, Avropa İttifaqının birbaşa sərhədlərində olan münaqişənin çözümündə heç bir rola malik olmaması təsəvvürü yaranacaq. Hesabatın əsas yekunu bundan ibarətdir ki, Qarabağ münaqişəsi bundan sonra Rusiyanın periferiyasında lokal problem kimi deyil, Avropa İttifaqının qon-

şuluğunda qorxulu sabitsizlik mənbəyi və potensial böhran kimi qiymətləndirilməlidir. Əgər Avropa İttifaqı Dağlıq Qarabağla bağlı gələcək fəaliyyətində Avropa Siyasəti Mərkəzinin bu hesabatını əsas kimi götürsə, Rusiyanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllindəki təktərəfli vasitəçiliyinə alternativ yanaşma ortaya qoyulmalıdır".

Politoloq xatırladı ki, rəsmi Bakı Avropa İttifaqı ilə assosiativ saziş imzalamasa da, Brüssel strateji sənəd imzalamağı təklif edib: "Böyük ehtimalla, Bakının hazırladığı bu sənəddə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı bənd də var. Assosiativ sazişdə Dağlıq Qarabağla bağlı bəndlər yox idi. Ona görə də rəsmi Bakı assosiativ sazişə maraqlı göstərmədi. Əgər Brüssel yeni sənəddə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü vurğulayan bəndi qəbul etsə, onda bu sazişin imzalanması Azərbaycanın xeyrinə olacaq. Bu halda Minsk Qrupu həmsədrlərinin fəaliyyətlərindən narazı olan rəsmi Bakı danışıqlarda Avropa İttifaqının da fəal olmasını istəyəcək. Buna baxmayaraq, Avropa İttifaqı ilə strateji sənədin imzalanması üçün Brüsselin də Bakıya ünvanladığı şərtlər var. Bu şərtlər Azərbaycanda siyasi, iqtisadi və məhkəmə islahatlarının dərinləşdirilməsi və Dünya Ticarət Təşkilatına üzvlüklə bağlıdır. Rəsmi Bakı öz növbəsində Brüsselin bu şərtlərini qəbul edərsə, strateji sənədin imzalanması üçün maneə qalmayacaq".

Belə görünür Avropa İttifaqı da Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsinə qoşulmasının qarşılığında rəsmi Bakıdan və İrəvandan assosiativ sazişə imza atmasını istəyir. Bu isə Rusiya təhdidlərinin fonunda kifayət qədər problemlə görünür.

Avtomatlılar Ağstafada fermaya basqın etdi

Ağstafada fermaya silahlı basqın olub. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, bu barədə APA agentliyinə zərərçəkən sahibkar İsrail Abdullayev məlumat verib. Onun sözlərinə görə, fevralın 3-də gecə saatlarında avtomatlı və maskalı 4 nəfər atlı ona məxsus fermaya basqın edib. Maskalı şəxslər fermada olan çobanlar - 1970-ci il təvəllüdü Qabil Məmmədov və 1986-cı il təvəllüdü Ayaz Abdıyevi otağa salaraq qapını arxadan bağlayıb, 40 baş iri və xırda buynuzlu heyvanı aparıblar.

Sahibkarın dediyinə görə, hadisə baş verən günün səhəri çobanlarla birgə heyvanların izinə düşüblər: "Heyvanların ayaq izləri bizi Gürcüstan sərhədinə apardı. Belə məlumat olur ki, oğurlanan mal-qararı Gürcüstana keçiriblər". İ.Abdullayev qeyd edib ki, baş vermiş hadisə ilə

bağlı polis və prokurorluq orqanlarına, həmçinin Gürcüstanın hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat verilib.

Ağstafa Rayon Polis Şöbəsinə faktı təsdiqləyiblər. Bildirilib ki, hazırda Dövlət Sərhəd Xidməti ilə birgə araşdırmalar davam etdirilir.

Kişilər!!! Axırmıçı sans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

İham Mirzəyevin səhhəti ağırlaşıb

Dələduzluqda təqsirləndirilərək həbs olunan aparıcı İham Mirzəyevin səhhətində problemlər yaranıb. Bu barədə «Trend»-ə İ.Mirzəyevin vəkili Telman Abdıyev məlumat verib. Vəkil bildirib ki, T.Mirzəyevin fəqərəsində ciddi problemlər yaranıb: "İham Mirzəyevin ağrılardan ayaqları tutulub. Bu barədə Ədliyyə Nazirliyinin Baş Tibb İdarəsinə müraciət etdik. Həkim briqadası tərəfindən müayinə olunub. Həkimlər ona fəqərə yırtığı ilə bağlı diaqnoz təyin edib və ilkin tibbi yardım göstərilib. Hazırda İham cəzaçəkmə müəssisəsində müalicə olunur. Yaxın günlərdə səhhətində irəliləyiş olmasa, İham Mirzəyev Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsinə köçürüləcək".

Xatırladaq ki, İ.Mirzəyev 2014-cü il aprelin 11-də dələduzluq ittihamı ilə həbs olunub. İttiham əsasən, teleaparıcı direktoru olduğu "İlhamed" tibb mərkəzində Aynur Əhmədova adlı vətəndaşa cadugərlik yolu ilə yalan vədlər verərək, onun 3000 avro pulunu mənimseyib. Lakin İ.Mirzəyev ittihamı rədd edir və deyilənlərin yalan olduğunu bildirir. Nərimanov Rayon Məhkəməsi İ.Mirzəyevin 4 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsi barədə hökm çıxarıb. Sonra Bakı Apelyasiya Məhkəməsi onun barəsində olan hökmü dəyişib və cəzanın müddəti 3 il 6 aya endirilib.

Azərbaycana külli miqdarda narkotik keçirən iranlı yaxalandı

İrandan Azərbaycana narkotik keçirən şəxs polis tərəfindən yaxalanıb. «Trend»-in Daxili İşlər Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi xəbərə görə, Biləsuvar RPŞ əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində İran vətəndaşı Bani Nazı Mansoor Karamdan 2 kiloqram 535 qram heroin götürülüb.

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyətində 2 maşınlaq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jalüz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da istifadəyə yararır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.

Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks halqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

"Qızıl Məryəm" in qatillərindən daha biri yaxalandı

Yanvarın 5-də yaşadığı mənildə Məryəm Namidzadəni (Qızıl Məryəm) bıçaqla qətlə yetirən Bakı şəhər sakini, 19 yaşlı Ceyhun Əsgərov tutulub. Publika.az Kəpəz TV-yə (Region TV) istinadən xəbər verir ki, Əsgərov izahatında evdən yalnız 120 manat pul götürdüyünü bildirib.

Araşdırmalar zamanı qətlin mərhumun qızı 28 yaşlı Günel Hüseynovanın və bacısı oğlu 28 yaşlı Nicat Eyvazovun sifarişi ilə törədilməsi müəyyən edilib.

Qeyd edək ki, Günel Hüseynova və Nicat Eyvazov tutulub.

DYP əməkdaşları bu il Bakıda 144 min inzibati protokol tərtib edib

Bakıda bu ilin əvvəlindən indiyədək qayda pozan sürücülərə qarşı DYP əməkdaşları tərəfindən 144 minədək inzibati protokol tərtib edilib. Bu barədə "Report" a Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin (BŞBPİ) Dövlət Yol Polisi İdarəsinin (DYPİ) İctimai Əlaqələr Bölməsinin rəisi polis polkovniki Vaqif Əsədov bildirib.

Bölmə rəisi vurğulayıb ki, cari ilin əvvəlindən bu günə qədər qayda pozan sürücülər barəsində DYP əməkdaşları tərəfindən 84 488 inzibati protokol tərtib edilib: "Bundan başqa, Mərkəzi Məlumat Xidmətinin (MMX) texniki vasitələrinin köməyi ilə aşkar olunan 59 474 qayda pozuntusuna görə sürücülərə İnzibati Xətalər Məcəlləsinin (İXM) müvafiq maddələri əsasında elektron protokol tərtib olunub. Bu müddət ərzində 1 564 sərxoş sürücü aşkarlanıb, işıqforun tələblərini pozmaqla 1 188 qayda pozuntusu qeydə alınıb".

Azərbaycanlı iki zərbəyə şirkət sədrini öldürdü

Rusiyada azərbaycanlı şirkət rəhbərini qətlə yetirib. APA-nın verdiyi xəbərə görə, hadisə fevralın 6-da gecə saatlarında Tula vilayətində baş verib. Elektromontaj işləri ilə məşğul olan "Balqa" MMC-nin direktoru Oleq Buyanov kafe yaxınlığında öldürülüb.

Vilayət üzrə İstintaq Komitəsinin yaydığı məlumata görə, firma direktoru ilə milliyətçə azərbaycanlı olan tanışı arasında münaqişə baş verib. Münaqişəyə səbəb O. Buyanovun azərbaycanlıya borcu olub. Həmyerlimiz O. Buyanov iki zərbə endirib, nəticədə o, hadisə yerində ölüb.

Faktla bağlı cinayət işi açılıb.

Yeyib-içib qonağı bıçaqladılar

Yevlaxda bıçaqlanmaya görə axtarısa verilmiş bir nəfər tutulub. Lent.az Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən xəbər verir ki, Yevlax RPŞ əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində fevralın 5-də Azər Əhmədova bıçaqla xəsarət yetirmiş qrupun digər üzvü - şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş İsmayıl Ramazanov tutulub.

Məlum hadisə ilə bağlı daha əvvəl Yevlax şəhər sakini Lyudmila Novruzlu da saxlanılmışdı. Aparılan araşdırmalarla müəyyən edilib ki, hadisə L.Novruzlunun evində baş verib. Belə ki, hadisə baş verən gün L.Novruzlunun evində içki məclisi təşkil edilib. Məclisdə L.Novruzlu ilə yanaşı, Azər Əhmədov, İsmayıl Ramazanov və onun həyat yoldaşı iştirak edib. Onlar yeyib-içdikdən sonra aralarında münaqişə yaranıb. Belə ki, sərxoş halda olan A.Əhmədov İ.Ramazanova həbsxanada onun qardaşı ilə birgə cəza çəkdiyini deyib və barəsində xoşagəlməz sözlər işlədib. Bundan sonra məclisdə dava düşüb və əvvəlcə Lyudmila Novruzlu bıçaqla A.Əhmədova zərbə endirməyə çalışıb. Fiziki cəhətdən daha güclü olan A.Əhmədov sərxoş vəziyyətdə olan qadının onu bıçaqlamasına mane olub. Daha sonra isə İ.Ramazanov A.Əhmədovu kənara çəkərək bıçaqlayıb.

Faktla bağlı Yevlax Rayon Polis Şöbəsinə başlanmış cinayət işinin istintaqı davam etdirilir.

Nardaranda bədbəxt hadisə

Bakı sakini bədbəxt hadisə nəticəsində ölüb. AzVisi-on.az xəbər verir ki, hadisə Sabunçu rayonunun Nardaran qəsəbəsi ərazisində baş verib. Belə ki, qəsəbədə aparılan təmir-tikinti işləri zamanı Şürur rayon sakini Pərviz Əliyev "CSB" markalı traktorla manevr edərkən traktorun kovşu orada fəhlə işləyən Bakı şəhər sakini Araz Hübətova dəyib.

A.Hübətov xəstəxanaya yerləşdirilib və orada ölüb. Araşdırma aparılır.

Bir neçə gündür ki, ərzaq məhsullarının qiymətində növbəti artım müşahidə edilir. Devalvasiyadan sonra köllə-çarxa qalxan qiymətlər bir müddət sabit qalsa da bu proses uzun çəkmədi. Belə ki, axır 3 gündə bir sıra ərzaq məhsullarının qiymətində ciddi yüksəlmə müşahidə edilir. Bir neçə marketlərdə aparadığımız müşahidələr bunu deməyə əsas verir.

Ərzaq yenə bahalaşdı - qiymət təzə, səbəb köhnə...

Ekspert: "Hazırda şirkətlər qeyri-rəsmi icazələr çərçivəsində qiymət artımına başlayıb..."

Ancaq marketdən-marketə qiymət artımında müəyyən fərqlər var. Belə ki, "Makro Market", "Rahat Market"də qiymət artımı kiçik marketlərə nisbətən daha çoxdur. Belə ki, çaylardan 500 qramlıq "Paşa" çayı 6 manat 40 qəpiyə, 585 qramlıq "Final" çayı 6 manat 85 qəpiyə, "Azərbaycan" qramından asılı olaraq 5 manat 74 qəpiş, 8 manat 25 qəpiyə, 450 qramlıq "Berqa" çayı 6 manat 90 qəpiyə satılır. Düyüldən "Ruschmand" 1 manat 47 qəpiyə, "Bizim tarla" 1 manat 70 qəpiş, un 1 manat 25 qəpiyə, qarabaşaq isə 2 manat 60 qəpiyə satılır. Qəndlərin qiyməti 1 manat 55 qəpikdən 4 manat 35 qəpiş arası dəyişir. Hətta "Galina Blanka"nda qiymətində daha 5 qəpiş artım olub - 20 qəpiş.

Həmçinin əvvəllər 1 manata satılan "Rolton" supları indi 1 manat 55 qəpiyədir. Konservləşdirilmiş balıq məhsullarının qiyməti isə 1 manat 20 qəpikdən başlayaraq, 4 manat 68 qəpiş arasında dəyişir. 1 manat 80 qəpiyə olmuş tomat isə indi 2 manat 40 qəpiyədir. Adı suların, meyvə sularının və spirtli içkilərin qiymətində də artım müşahidə etdik. Habelə, salafetlərin qiymətində növbədən asılı olaraq, əlavə 20-30 qəpiş bahalaşma

var. Əvvəllər kilosu 6 manata satılan konfetlər indi 8 manata satılır. Ümumilikdə konfetlərin qiyməti 8-20 manat arasında dəyişirdi. Şorların qiyməti 1 manat 55 qəpikdən, qatıqların qiyməti 1 manat 60 qəpikdən, südlər isə 1 manat 30 qəpikdən başlayaraq satılır.

Quru meyvələr 7 manat 10 qəpiyə, qoz ləpəsi 19-25 manat arası, keşyu 19 manat 20 qəpiş, badam 22 manat, ərək qurusu 15 manat 60 qəpiyə idi. Yuyucu vasitələrinin də qiymətində kəskin artım müşahidə olunur. Belə ki, əvvəl 1 manat 70 qəpiyə satılan "Ariel" yuyucu tozu indi 1 manat 95 qəpiyə, "Persil" 2 manat 15 qəpiyə, "Boss" 3 manat 20 qəpiyə, "Vernel" 3 manat 75 qəpiyə, "Finish" 3 manat 50 qəpiyə satılır. Qab şampunlarından "Fairy"nin qiyməti qramından asılı olaraq 2 manat 39 qəpiş, 3 manat 50 qəpiyə, "Bello" 1 manat 30 qəpiyə satılır. Şampunlardan əvvəllər 1 manat 40 qəpiyə satılan "Wash & Go" 2 manat 20 qəpiyə, 3 manat 80 qəpiyə satılan "Elidor" indi 4 manat 20 qəpiyə təklif edilir. Dış məacunlarından olan və əvvəl 1 manat 70 qəpiyə satılan "Colgate" 2 manat 35 qəpiyə satılır.

Satıcılardan bahalaşmanın səbəbini soruşsaq da, sualımıza tutarlı bir cavab ala bilmədik. Onlar ya bunun səbəbini bilmədiklərini deyir, ya da firmadan bəla gətirildiyini söyləyirdilər. Maraqlıdır, qiymətlərin yenidən bu qədər bahalaşmasına səbəb nədir?

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov səbəb kimi öncə hökumətin qiymət artımına qarşı olan təzyiqinin azaldığını qeyd elədi: "Bir çox idxalçı şirkətlər öz depolarında olan məhsulların satışını həyata keçirir. Devalvasiyadan sonrakı dövrdə hökumət müəyyən formada inzibati üsullarla sektorda tənzimləmə apararaq qiymət artımının mümkün qədər qarşısını almağı düşünürdü. Təbii ki, bu doğru yanaşma deyil. Hazırda yeni partiya məhsulların ölkəyə daxil olması və təbii ki, dollarla ifadədə bu məhsulların maya dəyərinin yüksək olması məhsulların qiymətində mərhələli şəkildə artımlara səbəb olub. Adətən devalvasiya və devalvasiyadan sonrakı 1-2 ay ərzində hökumət daha aktiv olur. Daha doğrusu, hökumət cəmiyyətin həssaslığını nəzərə alaraq ətrafa bu məsələ ilə bağlı ad-

ministrativ təzyiqlər göstərərək müəyyən dövr üçün əhalini yeni yaranmış situasiyaya adaptasiya olmasını gözləyir. Bundan sonra zaman keçdikcə təbii ki, bu təzyiqlər azalır və yavaş-yavaş mərhələli şəkildə şirkətlər qiymətlərin tənzimlənməsi istiqamətində işlər görürlər. Bir çox məhsulların idxalçıları, eyni zamanda ölkədaxili istehsalçıları İqtisadi İnkişaf Nazirliyi ilə müəyyən qədər əlaqələr yaradaraq qiymət artımlarını əsaslandırmağa cəhd göstərirdilər. Bu da müəyyən zaman tələb edirdi. Təbii ki, daxili istehsalın xammal baxımından asılılığı yerli məhsulların hansı faiz dərəcəsində devalvasiyadan sonra bahalaşmasını müəyyənləşdirməyi tələb edir. Bununla bağlı istehsalçılar və idxalçılar nazirlik qarşısında qeyri-rəsmi formada müəyyən arqumentləşmə almağa cəhd göstərirlər".

İqtisadçı ekspert şirkətlərin mərhələli şəkildə qiymət artımına başladığını dedi: "Hökumət qiymət artımına imkan verməmək üçün təzyiqləri artırıqca idxalçılar prosesdə maraqlı olmur. Ona görə də bu vəziyyət uzun çəkə bilməzdi. Məhsul qit-

liği yarana bilərdi ki, bu proses artıq müəyyən qədər Azərbaycanda başlayıb. İdxal prosesinin yanvar ayı üçün çox ciddi azaldığını Dövlət Gömrük Komitəsi özü də açıqladı. Hazırda

şirkətlər mərhələli şəkildə qeyri-rəsmi icazələr daxilində qiymətlərin artımı prosesinə başlayıb".

□ Günel MANAFLI
□ Fotolar müəllifindir

Azərbaycanda lotereya bileti ilə milyonçu olmaq mümkündürmü?

Satıcı: "Bir nəfər 10 min manat udmuşdu, o gedən getdi..."

Son günlər dünya mətbuatında Amerika, Fransa, Türkiyə vətəndaşlarının lotereyalarda milyonlarla dollar qazanması haqqında məlumatlar oxuyub köks ötürürük. Gah da ABS-da kimliyi naməlum olan insan 63 milyon qazanır və bütün ölkə onu axtarır. Lotereyada əziyyətsiz qazanc əldə etmək, bir sürprizlə bütün həyatını dəyişmək hər kəsin arzusu və xəyalıdır. Arabir lotereya bileti alıb bəxtini sımayanlar da var, nə vaxtsa qazanacağına inanıb son qəpiklərini lotereyaya verənlər də. Lakin nədənsə Azərbaycanda keçirilən lotereyalarda yüz minlərlə manat məbləğində səs-küylü uduşlara çox az təsadüf olunur.

Bəs görəsən, Azərbaycan vətəndaşlarının bəxtini sınaması üçün hansı lotereyalar var? Azərbaycan vətəndaşı ən yaxşı halda nə qədər qazana bilər?

Bu sualın izi ilə paytaxtın mərkəzi küçələrində kiçik piştaxta qoyub lotereya satışı ilə məşğul olan satıcılara üz tutduq. Lotereya biletlərini əsasən metrotansiyaların giriş-çixışlarında fəaliyyət göstərən satıcılardan əldə etmək mümkündür.

Adının çəkilməsini istəməyən satıcı 5 cür lotereyanın oynandığını bildirdi. Bunlar "Klassik Loto", "Super Loto", "Binqo", "5/36", "6/40" lotereyalarıdır.

Bütün biletlərin qiyməti 1 manatdır və həftənin müxtəlif günlərində Azərbaycan televi-

ziyasında və "Space TV"-də yayımlanır.

Uduşda olan "Mega Pot"un məbləği isə tiraja görə dəyişir. Məsələn, "Klassik Loto"nun son tirajının "Mega Pot"u 236 min manat, "Super Loto"nun son "Mega Pot"u isə 175 min manatdır. Lakin ən yüksək uduşlar 20-50 min arasında dəyişir. Böyük uduşlar sırasında avtomobillər də var.

Satıcı deyir ki, əvvəllər lotereya həvəskarları daha çox idi. Lakin indi "TopAz" çıxandan sonra lotereyanın "bazarı ölüb".

7 ildir satıcı işləyən müsahibim onun təcrübəsində ən yüksək uduşun 120 min manat olduğunu bildirdi. Ən son böyük uduşun məbləğini isə satıcı belə xatırlayır: "İki həftə əv-

vəl bir nəfər "Klassik Loto"dan 10 min manat uddu. Ancaq əksər uduşlar kiçik məbləğlərdə

olur". Söhbət əsnasında lotereya almaq üçün orta yaşlı bir müş-

təri yaxınlaşır. Bir ədəd "Klassik Loto", bir ədəd də "Binqo" alır və seçməyi də bizdən xahiş edir. Əlimiz düşərli olsun deyib, ona iki bilet "satırıq". Satıcı da bu durumdun razı görünür. Bilet alan müştəri deyir ki, hər həftə müsahibimdən bir-iki bilet alır və yaşının bu çağında bəxtinin gətirməyini, həyatının dəyişməyini gözləyir. Lakin bəxti ona hər dəfə 1-2 manatdan artıq "hədiyyə etmir". Ancaq hələ də inamını itirməyib. Deyir ki, bir dəfə bacısı 1200 manat, yaxın bir dostu isə 7 min manat uddu.

Daha iki müştəriyə bilet "satırıq". Müştərilərin heç biri "Mega Pot"u qazanacağına inanmır. Bəziləri isə bu oyunlara şübhə ilə yanaşırlar.

Xarici ölkələrdəkindən fərqli olaraq, "Azərilotereya"da milyonlar deyil, on minlər, yüz minlər oynanır və bir çox hallarda bu bir neçə qalib arasında bölünür. Bu səbəbdən yüksək məbləğdə uduşlar olsa da, bu məbləğ onların həyatını dəyişməyə yetərli olmur.

Lotereya biletləri satan şəxslə aramızda maraqlı dialoq da yaşanır:

- Heç olubmu kimsə, yüksək məbləğdə uduş qazansın və ondan sizə də hədiyyə etsin?

- Yox, bileti alanda çoxları bu sözü deyir. Ancaq udandan sonra hamısı yaddan çıxır. Bax, o gün bir nəfər 10 min manat udmuşdu, gəldi, mən də göndərdim pulu almağa. O gedən getdi, bir də buralardan keçmə-

yib. Demək olar ki, hamısı ələ olub.

Bu yerdə müştəri söhbətə qarışır.

- Vallah qardaş, mən udsam pulun müəyyən hissəsini sizə verəcəm.

- Yox, verməyəcəksən, mən ölüm verməyəcəksən. 7 ildir mən burada işləyirəm, 70-dən çox uduş görmüşəm, heç biri bir qəpiş də verməyib. Pul şirin şeydi. Pulu görəndə fikirləşirsən ki, satıcıya verdiyim 100 manata da hansısa probleminimi həll edərdim.

Müsahibimin sözlərinə görə, yalnız bir dəfə 62 min manat udan bir nəfər ona 2 min manat hədiyyə edib: "Bir nəfər də var idi, hər axşam məndən bir lotereya alıb evinə gedirdi. Bir dəfə 10 min manat uddu, ondan sonra mən o adamı buradan keçən görmədim. Yolunu dəyişdi".

Yayda isti, qışda şaxta demədən günün 10-12 saatını küçədə qoyduğu kiçik piştaxtının arxasında keçirən satıcı satdığı hər bilete görə faiz alır və bütün qazancı bundan ibarət olur. Nə qədər çox bilet satarsa, qazancı da bir o qədər artır. Satılmayan biletlər isə geri qaytarılır. Lotereya alanların sayı da kəskin azalır. Əvvəllər "Klassik Loto"nun bir tirajında 150 min bilet satıldığını deyən müsahibim indi bunun 70 min civarında olduğunu deyir. Digər lotereyalardan isə hər tirajında isə 4-5 min ədəd satılır.

□ Nərgiz LİFTİYEV
□ Fotolar müəllifindir

MUSAVAT

Son səhifə

N 30 (6351) 9 fevral 2016

1700 metrlik qüllə tikirlər

Maraqlı texnologiya vasitələri ilə həyatımızı asanlaşdıran yaponlar indi də dünyanın ən yüksək binasını inşa etmək üçün hazırlıqlara başlayıblar. Tokio körfəzində inşa ediləcək olan 1700 metr hündürlüyə sahib olacaq olan "Sky Mile" qülləsi hazırda dünyanın ən hündür binası olan "Burc Xəlifə"dən iki dəfə hündür olacaq. Qeyri-adi qüllə 500 mindən çox insana ev sahibliyi edəcək. Sahilə yaxın yerlərdə təbii fəlakətlər tez-tez baş verdiyi üçün böyük binaların inşa edilməsinə xüsusi ehtiyac duyulduğu açıqlanıb.

Xoşbəxt evliliyin sirləri

Həkim Meg Barker və professor Jacqui Gabb apardıqları araşdırmadan sonra xoşbəxt evliliyin bir neçə sirri olduğunu açıqlayıblar. Araşdırmada 5 mindən çox cütlük iştirak edib və xoşbəxtlik haqqında tövsiyələr veriblər. Uzun müddət davam edən araşdırmaların nəticələrinə görə xoşbəxt evliliyin sirləri aşağıdakılardır:

1. Birlikdə gülə bilmək;
2. Ortaq şeyləri paylaşmaq;
3. Yaxın dost olmaq;
4. Yoldaşınızı dəstəkləmək;
5. Güvənərək yaşamaq;
6. Xoşbəxt olmaq;
7. Hiss etmək;
8. Danışmağı və dinləməyi bacarmaq.

Ən xoşbəxt yaş aralığı-65-79

Ingiltərənin Beynəlxalq Statistika Ofisi tərəfindən aparılan araşdırmalara görə, ən xoşbəxt yaş aralığı 65-79 arasındadır. Həyatından ən çox şikayət edən insanlar isə 45-59 yaş arasındakı insanlardır. Xüsusilə də kişilər bu yaşlardan çox narazı olurlar. Araşdırmaçılara görə, həmin yaş dövründə kişilər həm uşaqların, həm də valideynlərin məsuliyyətini daşıyırlar. Mütəxəssislər yaş 80-dən çox olan insanların səhhət, təklik və hər kəsdən uzaq olmaq düşüncəsi ilə xoşbəxt olmadıqlarını deyirlər. Evli

insanların dullar, heç bir münasibəti olmayanlarla müqayisədə daha xoşbəxt olduğu açıqlanıb.

Burnunuzun sirri

Böyük burun: Davamlı təlaş içində olan, qorxaq, ancaq yeri gələndə mərd ola bilən insan.

Qısa burun: Utancaq, hamı ilə yola gedə bilən, xoş xasiyyət insan.

Uzun burun: Qarşısındakı insanı anlamağa çalışan, humanist və xeyriyyəçi insan.

Kiçik burun: Təvəzökar, sadə həyat tərzini seven insan.

Uzun və düz burun: Qaydalara əməl edən, dürüst və sadıq insan.

Aşağıya doğru əyilən burun: Seçim etməkdə çətinlik çəkən, çətinliklər qarşısında əyilməyən bir insan.

Geniş burun: Öz dünyası olan, əliaçıq, insanlara güvənən bir insan.

Yuxarıya meyilli burun: Özünə inanan, yeni fikirlərə açıq bir insan.

Şahin burun: Qeyri-adi, qaydalara əməl etməyən, üsyankar insan.

Kəmərlili burun: Hər şeydən şübhələnən və ən yaxşısını əldə etməyə çalışan insan.

Ağıza yaxın olan burun: Münasibətlərdə bəxti gətirməyən, heç kimə bağlana bilməyən insan.

Qulaqlar ürəkdəki pozulmalardan xəbər verə bilər!

1973-cü ildə həkim Sanders Frank qulaq mərcəyində büküşün ürəyin tac damarlarında aterosklerozun inkişafı ilə əlaqəli olmasına fikir verib. Daha sonra bu fenomeni "Frank əlaməti" adlandırmağa başlayıblar. Bu nə deməkdir? Həkim fikir verib ki, qulaq mərcəyində büküşü olan bir çox insanların tac damarlarında aterosklerozun inkişafı müşahidə olunur. Ateroskleroz zamanı damarların daxilində yağa bənzər maddə-xolesterin yığılır ki, bu da damarları daraldır, onların elastikliyinə pozur. Şah damarlarında aterosklerozun olması infarkt kimi ağır pozulmanın inkişafının riskini xeyli artırır. Frank əlamətinin mövcudluğu 40 yaşdan aşağı olan insanlarda xüsusilə təhlükəlidir. Araşdırmalar göstərib ki, bu yaşda olan insanlarda bu əlamətin olması 80% hallarda aterosklerozdan xəbər verir. Həmçinin araşdırmalar göstərib ki, Frank əlaməti cavan kişilərdə ani ürək ölümünün xəbərcisi ola bilər. Təbii ki, Frank simptomunun olması heç də 100% hallarda ürəkdə olan ciddi problemlərə işarə etmir. Lakin risk var. Bu səbəbdən əgər siz özünüzdə Frank simptomunu müşahidə etmisinizsə, mütləq kardioloqa müraciət edin və lazım olan müayinələrdən keçin. Bununla siz öz sağlamlığınızı və həyata həyatınızı qoruya bilərsiniz.

QOÇ - Kifayət qədər uğurlu bir gün yaşayacaqsınız. İştirakçısı olduğunuz hər bir proses yalnız zövqünüzle uyğunluq təşkil edəcək. Özünüze inamı artırmaqla uğurları yaxınlaşdırın.

BUĞA - Səhər saatlarını gərgin şəraitdə keçirsəniz də, özünüzdə təmkinli aparmaqla gözlənilən xoşagəlməzliyi dəf edə biləcəksiniz. Nahardan sonra isə sevindirici hadisələrin şahidi olacaqsınız.

ƏKİZLƏR - Astroloji göstəricilər ümumi ovqatınızın yüksək olacağını bildirir. Maraqlı insanlarla rastlaşma ehtimalınız da böyükdür. Ulduzlar ziyarətə getməyi məsləhət görse də, uzaq yola çıxmaq olmaz.

XƏRÇƏNG - Göy qübbəsi pulla bağlı məsələlərdə ehtiyatlı olmağı tövsiyə edir. Bir qədər qənaətcil olmağınız vacibdir. Kiməsə borc vermək və ya maliyyə sövdələşmələrinə girişmək yolverilməzdir.

ŞİR - Fəaliyyət dairənizi genişləndirmək üçün durmadan işə başlayın. Nəzərə alın ki, bu addım karyeranız üçün böyük əhəmiyyət daşıya bilər. Bu gün qazanmaq ehtimalınız böyükdür.

QIZ - Qarşılıqlı münasibətlərdə güzəştli mövqe seçin. Risk tələb edən işlərə isə girişməyin. Yaxşı olar ki, soyuq və spirtli içkilərdən, duzlu qidalardan mümkün qədər uzaq olasınız.

TƏRƏZİ - Səhhətinizlə bağlı nəsazlığı nəzərə alıb hansısa qeyri-adi və yeni işlərə başlamayın. Yaxşısı budur ki, əsas vaxtınızı mənzil şəraitində keçirəsiniz. Axşama yaxınsa qonaq getmək olar.

ƏQRƏB - Həftənin ən uğurlu gününü yaşayacaqsınız. Bir tərəfdən ailə-sevgi münasibətlərində, digər tərəfdənsə işgüzar sövdələşmələrdə vəziyyət xeyrinizə cərəyan edəcək. Səfər də mümkündür.

OXATAN - Əsas enerjinizi sevgi amilinə yönəldin. Çalışın ki, hər bir kəlmənizdə, hər bir ifadənizdə özünüzdə qarşı rəğbət oyadasınız. İndiki sərt cəmiyyətdə kiminsə qəlbine dəymək savab iş deyil.

OĞLAQ - Ümumi çəlaflarına görə gərgin gün olsa da, özünüzdə ələ almağı bacarmalısınız. Çünki qarşınızda duran perspektivlərə yetişmək üçün hansısa dedi-qoduya əhəmiyyət verməməlisiniz.

SUTÖKƏN - Həddindən ziyadə uğurlu təqvimdir. Ələlxüsus da saat 12-16 arası bəxtiniz gətirə bilər. Həmkarlarınızla aranızda yaranmış soyuqluq səngiməyə başlayacaq. Hətta varlanmaq ehtimalınız da var.

BALİQLAR - Hiss olunur ki, sizi sevməyənlər artmaqdadır. Lakin ruh düşkünlüyünə mübtəla olmaqdan, deyildiyi kimi olmadığınızı sübut etməlisiniz. Bu gün maraqlı görüşlərdə iştirakiniz gözlənilir.

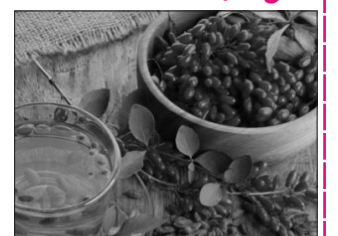
Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İltihab əleyhinə təbii çay

Bu meyvəni "şimal limonu" adlandırırlar. Zirinc bir çox faydalı xüsusiyyətlərə malikdir.

- İltihab əleyhinə təsir edir.
- Mikrobları öldürür.
- İmmun sistemini möhkəmləndirir.
- Arterial təzyiği aşağı salır.
- İştaharı artırır.
- Qanda şəkərin səviyyəsini aşağı salır.
- Orqanizmə şiş əleyhinə təsir edir.
- Revmatik ağrıları azaldır.

Zirinc çayı hazırlamaq üçün 1 çay qaşığı quru zirinc 1 stəkan qaynar suda 30 dəqiqə ərzində dəmlənir və gün ərzində 2 dəfə 1/2 stəkan olmaqla yeməkdən əvvəl içilir. Çaya 1 çay qaşığı bal əlavə etdikdə onun faydalı xüsusiyyətləri daha da artır. Bu çayı soyuqdeymə xəstəlikləri, angina, revmatik ağrıları zamanı qəbul etmək yaxşıdır.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.